

DON BOSKO

januar 2023

EKSKLUZIVNO

Slovenka s. Maria Serena
iz reda Marijinega obiskanja
sv. Frančiška Saleškega

VEZILO 2023

Kot kvas v današnji človeški
družini: laiška razsežnost
don Boskove družine

100 LET INŠPEKTORIJE

Stoletno drevo, ki je doživelo
svoj preporod in pomlad

TISKOVINA

Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana
Pošiljatelj Salved. o. o. Ljubljana

0 1000253 616515

Ilustracija: Nuno Quaresma

04 Vezilo 2023

Kot kvas v današnji človeški družini:
laiška razsežnost don Boskove družine

06

Mladi salezijanci

»Salezijance in don Boska
sem spoznal preko interneta«

10

Slovenke med vizitatinkami

Čim polnejša združitev z Bogom
in skladnost z njegovo voljo
preko preprostosti in skromnosti

18

Salezijanska pedagogika danes

Salezijanska pedagogika
se je rodila v času socialne krize

32

100 let salezijanske inšpektorije

Stoletno drevo, a dober sad

14 Pota vzgoje

Feniks in notranja moč mladih

16 Srečanja z Bogom

Mesec svetosti

26 Pričevalke veselja

»Delajmo samo za Jezusa«

28 Fundacija Don Bosko

Akcija »Podari veselje otrokom«

30 Knjiga vzgaja

Greh proti upanju
je najsmrtonosnejši od vseh

34 Salezijanski misijoni

Salezijanski svet 2022

36 Novice iz salezijanskega sveta

41 V občestvu z rajnimi

Anton Rant SDB (1935–2022)

Ana Tramte (1932–2022)

DON BOSKO // Salezijanski vestnik za don Boskove prijatelje in salezijansko družino je leta 1877 ustanovil sv. Janez Bosko
Januar 2023 št. 1 (629) // ISSN 2536-1651 (tiskana izdaja) // ISSN 2536-3875 (spletna izdaja) // Urednik Marko Suhoveršnik
 Lektorica Jerneja Kovšca // Grafična zasnova in priprava za tisk **Bos&Graf** // Izdajatelj Salezijanski inšpektorat, Ljubljana
 Foto na naslovnici Ciril Ambrož // Založba Salve d.o.o. Ljubljana // Naklada 9.200 izvodov // Don Bosko izide 4-krat letno //

Darove za vzdrževanje Don Boska in za druge namene lahko nakažete na račun **SI56 0205 8026 2282 413** // Sklic **SI00 105**
 Namen **Don Bosko** // Naslov **Fundacija Don Bosko, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana** // Don Bosko je brezplačen //

Naslov uredništva **Don Bosko, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana** ☎ 059 339 100 @ donbosko.revija@sdb.si 🌐 www.donbosko.si

»Četrty don Bosko«

Januar je salezijanski mesec, saj prav zadnji dan praznujemo god sv. Janeza Boska. Ta praznik se povezuje z godom sv. Frančiška Saleškega 24. januarja, katerega 400. obletnico smrti smo obhajali v preteklem letu in iz katerega zajemamo salezijansko duhovnost. Praznovali smo tudi 100. obletnico ustanovitve salezijanske inšpektorije, ki je bila ustanovljena 18. novembra 1922.

Spoštovani don Boskovi prijatelji! Vse to znova usmerja naš pogled na bogastvo korenin, iz katerega raste drevo naše salezijanske karizme na Slovenskem in širše.

Kot del tega bogastva in popotnico za prihodnost bi vam rad predstavil lik bl. Filipa Rinaldija. Kličejo ga »četrty don Bosko«. Ne zamenjaj, saj so o njem govorili, da mu je manjkal samo don Boskov glas, da pa je imel njegovo srce. Kot vrhovni predstojnik (1922–1931) je ustanovil našo inšpektorijo in jo tudi osebno spremljal pri njeni rasti. Kot mlad fant se je Filip Rinaldi dal popolnoma voditi don Boskovim nasvetom. Sam pravi: »Don Bosko mi je začrtoval pot.« Gre za edinstven primer, ki ga poznajo don Boskovi življenjepisci in razlagajo, da je moral don Bosko zelo jasno brati in videti v njegovo prihodnost. Ob svoji izvolitvi za vrhovnega predstojnika je dejal: »Le kaj ste storili?« Toda njegovo vprašanje je preglasilo glasno in dolgo ploskanje, le sam pa je vedel za žrtev svoje nezmožnosti in naporov ter da je to čas, ko bo Marija jasno pokazala, da je samo ona tista, ki deluje med salezijanci. In res. Salezijanska družba se je razmahnila. Poživil je misijonskega duha, spodbujal je globoko in vsakdanjo duhovnost. Pri ustanovitvi je spremljal don Boskove prostovoljke, redovnice v svetu. Leta 1926 je obiskal naše zavode: Rakovnik, Radna, Veržej in Zagreb. Za zidavo in dokončanje svetišča Marije Pomočnice na

Rakovniku je prispeval precejšno vsoto. Leta 1929 je ustanovil zavod Martinišče v Murski Soboti.

Dolge ure je prebil v molitvi in ponavljal: »Notranje življenje je Božja navzočnost v nas, navzočnost Boga, ki se ga spominjamo, ga kličemo, ga ljubimo.« Lik bl. Rinaldija nam govori, da se ne smemo bati prihodnosti in nanjo gledati le skozi prizmo človeške zgodovine. Spodbuja nas, naj ne tarnamo nad sedanjimi časi in omejenimi možnostmi, ampak naj neskončno zaupamo v Devico Marijo in vtisnemo duhovno življenje povsod, ne da bi o tem govorili. Nadenimo si torej preprosta Rinaldijeva očala vsakdanje duhovnosti, da bomo v mladih in ubogih prepoznali Božje obličje.

Naj vse nas navdaja upanje. Upanje v Tistega, ki je dal življenje za nas, ki nas ljubi, in ta ljubezen je neskončna. Zaupajmo v Marijo Pomočnico, ki ji je don Bosko neprenehoma zaupal mlade in svoje delo in k temu spodbujal tudi druge. Potem bomo res videli, kaj so čudeži.

MARKO KOŠNIK SDB
salezijanski inšpektor

Foto: Jože Žnidaršič

Ob 100-letnici inšpektorije smo prosili priznano slikarko Mašo Bersan Mašuk, naj naslika portret Filipa Rinaldija. Upodobila ga je z don Boskovim nasmehom in obličjem očeta, ki ljubi. Tanka in borna očala, ki jih nosi, dajejo pridih, da na prihodnost gleda z Božjimi očmi. Čeprav sedi na stolu z naslonjačem, ki predstavlja njegovo vlogo vrhovnega predstojnika, njegova obleka in izraz na obrazu izražata držo duhovne globine, ponižnosti, skromnosti in pronicljivosti. Z rokama, sklenjenima v molitev, se naslanja na Konstitucije in se zateka k Mariji Pomočnici držeč rožni venec.

Kot kvas v današnji človeški družini: laiš

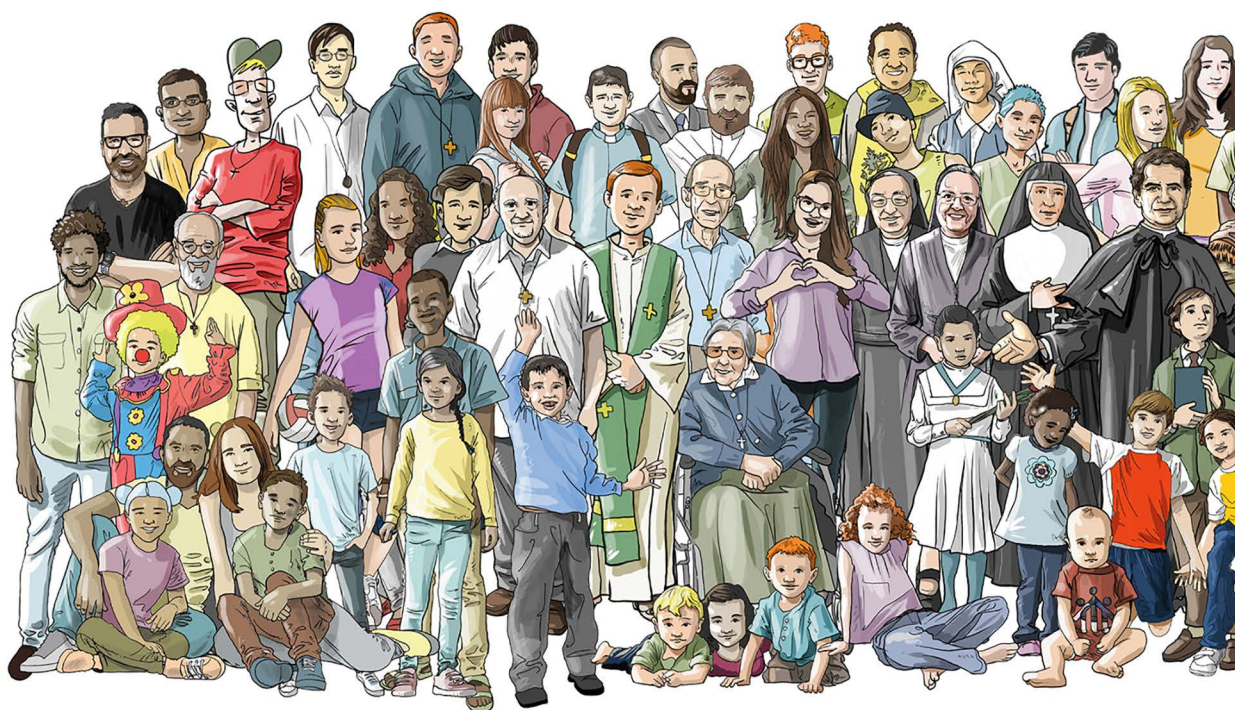
ÁNGEL F. ARTIME SDB
vrhovni predstojnik
salezijancev

Draga don Boskova salezijanska družina, v luči naše pedagogike in duhovnosti želimo letos ponovno odkriti laiško razsežnost naše karizme. Vezilo želim posvetiti vsem vam, fantje in dekleta. Kajti vi ste dober kvas, zaradi katerega »kruh človeške družine«, kruh Božjega kraljestva, raste in postaja okusnejši.

Smo skupnost oseb iz različnih družbenih okolij, življenjskih načinov, poklicnih profilov ... in naše delo je tukaj, danes, v Božjem kraljestvu, ki zahteva naše sodelovanje, vendar je predvsem Gospodova pobuda in dar. Naše šibko delo, ki se zdi majhno spričo vsestranskih svetovnih problemov, postane močno in se ne boji težav, če ga vključimo v Božje delo.

Človeška družina je družina z mnogimi potrebami: potrebuje pravičnost, dostojanstvo za zadnje in zavržene; potrebuje resnico; potrebuje mir, to dobro vemo, in bratstvo; potrebuje skrb za skupni dom; potrebuje predvsem Boga.

Kot don Boskova družina smo poklicani, da smo kvas v tej človeški družini. Končni cilj don Boskovega poslanstva je – ob odrešenju svojih fantov – tudi preoblikovanje družbe. Kako naj to dosežemo brez laikov? Cerkev potrebuje laike in laiško vizijo, ki govorijo jezik človeštva, ki živijo človeštvo. Don Bosco se ne ukvarja s politiko, vendar se pogovarja z vsemi predstavniki različnih ravni oblasti, saj je njegova zavzetost jasno usmerjena v dobro njegovih fantov. Naš skupni glas se lahko sliši in

ka razsežnost don Boskove družine

prodre daleč onkraj meja prepričanj, če bomo danes skupaj utelešali enako gorečnost. »Živeti za Boga« pomeni drža za iskanja vsega, kar je v človeštvu bogatega. Kajti samo tisto, kar je v polnosti človeško, je božansko in je lahko sveto. Laik je kristjan, ki »posvečuje svet od znotraj«, ustvarja in gradi Božje kraljestvo, nevidno, kakor zrno kvasa. Imamo recept za svetost. Dal nam ga je don Bosko. Se ga spomniš? Veselje, izpolnjevanje dolžnosti in delati dobro drugim. To je ves program o tem, kako biti kvas na majhnem prostoru, kamor nas je posadil Bog. Zato si lahko in si moramo vsi prizadevati za svetost. Brez vas ne gremo nikamor. Dobro vemo, da je don Bosko od samega začetka svojega poslanstva v Valdo-

ccu vključeval številne laike, prijatelje in sodelavce, ki so sodelovali pri njegovem poslanstvu med mladimi. Takoj je vzpostavil soudeležbo in soodgovornost duhovnikov, laikov, moških in žensk. To je točka, s katere ni vrnitve, saj je »to danes edini možni način dela«. Smo v senci velikega drevesa z lepimi sadovi, od don Boska do današnjih dni. Zaključujem v tem prepričanju: vsi mi, posvečeni moške in žene, laiki in laiki- nje naše salezijanske družine, se trudimo in želimo živeti z resnično vzgojno strastjo za naše mlade. Prepričani smo namreč, da je kvas prav gotovo evangelij Kristusa, Gospoda. On, Gospod, nam kaže, kako je vse, česar se dotakne in kar pogleda, napolnjeno z življenjem. On je tisti, ki vse dela novo.

Dobro, ki ga lahko storimo danes, ne smemo pustiti za jutri!

»Salezijance in don Boska sem spoznal preko interneta«

MAJA BORLINIČ GAČNIK
Fundacija Don Bosko

Salezijanski misijonar **Vinko Le Thanh Trung** se je rodil leta 1989 v kraju Dong Nai v Vietnamu. Salezijanski noviciat je opravil v skupnosti Srca Jezusovega Ba Thon v Hošimihu. Prve redovne zaobljube je izpovedal leta 2018.

Vinko, nam na kratko opišeš svoje otroštvo in življenje v rojstnem Vietnamu?

Sem Vinko Le, prihajam iz Vietnama in v Sloveniji delujem kot misijonar. Vzgojen sem bil v katoliški družini, kar je precej zaznamovalo moje otroštvo, prav tako odraščanje mojih bratov in sester. Kljub temu da sem danes misijonar, pa moje odraščanje ni bilo vedno tako direktno povezano z vero. Prav nasprotno, po 11. razredu šole sem šolanje opustil. Menil sem, da šola ni za mene, privlačilo me je igralništvo, želel sem se zaposliti, da bi prišel do svojega denarja. Tako sem dve leti delal v lesni industriji.

Da pa sem po vsem tem šolo kasneje vseeno dokončal, je vplivalo tudi to, da prihajam iz majhne vasice, v kateri deluje majhna župnija in dober duhovnik, s katerim sem se v obdobju odraščanja pogosto pogovarjal. Morda omenim tudi to, da imam še dva brata in tri sestre. Oba brata sta poročena, vse tri sestre pa so redovnice. Ena izmed njih je tudi misijonarka, deluje v Afriki.

Kako si spoznal salezijance in se odločil za redovniški poklic? Kako je tvojo odločitev sprejela družina?

Zanimivo, salezijance in don Boska sem spoznal preko interneta.

To, da bi rad postal duhovnik, pa je od nekdaj tlelo v meni. Šolanje sem nato nadaljeval na univerzi in se kmalu pridružil semenišču Xuan Loc, kjer sem ostal tri mesece, potem sem se preselil domov in ob vikendih redno zahajal v domače župnišče, kjer sem pomagal pri oblikovanju pastoralnega življenja, ob tem pa nadalje študiral.

V drugem semestru šolanja sem spoznal salezijansko skupnost v Xaan Hipeu in se z njimi bolje povezal. Po štirih letih šolanja na univerzi me je eden od tamkajšnjih duhovnikov povabil, naj se jim pridružim pri življenju v njihovi skupnosti. O tem sem veliko premišljeval, zavedal sem se, da bom moral ob tej odločitvi pri sebi spremeniti veliko stvari. Na primer, doma sem vodil jezikovne tečaje za otroke in druge aktivnosti, kar pa je ob moji odločitvi za semenišče pomenilo, da sem se omenjenim dejavnostim odpovedal. Spominjam se, da sem se v tistem času veliko pogovarjal s svojo sestro. In kar moram še omeniti, imel sem zares veliko podporo pri starših.

Naredil si korak dlje in napisal prošnjo za misijone. Kako je prišlo do tega?

Ko sem bil v noviciatu, sem se odločil, da bi rad odšel v misijone. To je bilo tudi obdobje, ko sem študiral filozofijo in imel sem veliko časa za premišljevanje. Dobro se spominjam, da sem veli-

Foto: J. Šenk

ko molil za svojo odločitev. Lansko leto, torej v maju 2021, sem izvedel, da bom misijonar. V mesecu juliju sem slišal o odločitvi, da bom napoten v Afriko, kar me je zelo razveselilo, saj je tam misijonarka tudi moja sestra. V mesecu avgustu pa je prišlo pismo, da bom napoten v Slovenijo. Birokratski postopki za prihod v Slovenijo so bili precej zapleteni. Kar sedemkrat sem zaprosil za vizo; no, to sem na koncu le prejel. In danes sem tukaj.

Prišel si v Majcnovo rojstno deželo. Kakšne misli so te prevevale ob tej novici?

O Sloveniji pred tem nisem vedel popolnoma ničesar. Zavest o Andreju Majcnu, ki je večji del svojega življenja preživel v Vietnamu, je tudi v meni zelo mogočna; kot pri vseh v Vietnamu. Morda pa ni vsem tako zelo znano, da prihaja iz Slovenije. Zares sem vesel, da sem lahko danes tukaj, v rojstni državi

našega Majcna. Da lahko »pridem nazaj«. Njegova vera, ki jo je živel, njegovo pričevanja »velikega misijonarja«, ki smo ga bili deležni v Vietnamu, mi vlivata moč, hkrati pa se tudi bojim, da morda sam ne bom dovolj dobra priča Jezusovega zgleda. A mu zaupam svoje življenje. Naj me On vodi.

Poznan si po kritičnem duhu. Kako po mesecih življenja gledaš na Slovenijo in salezijansko delo pri nas?

Slovenija je zelo varna država, lepa, čista, zelena. V njej živijo odprti, prijazni ljudje. Salezijanci v Sloveniji so zelo delavni. Trdo delajo. Morda celo preveč, ker včasih niti časa za spanec nimajo. Pri delu tukaj v Sloveniji imamo vsi mi veliko izzivov. Kako mlade učiti o veri, ko pa smo v družbi samega uživanja in svobode. In zakaj tega ne bi mogli povezati skupaj? Tudi v veri je svoboda in uživanje. A vidim problem, ker je ravno ta svoboda na tako visokem

Salezijanska skupnost na Rakovniku je 14. julija 2022 zadnjega od treh mladih salezijanskih misijonarjev, ki jih je vrhovni prestopnik salezijancev v 152. misijonski odpravi 2021 dodelil slovenski salezijanski inšpektoriji.

Foto: SDB

nivoju zavedanja med mladimi, da je sama po sebi zadostna in se prevečkrat dogaja, da drugega v življenju, tako mladi mislijo, ne potrebujejo. Sam veliko molim za mlade, predvsem za tiste, ki nočejo v cerkev. In tiste, ki ne želijo k maši, ker tega »ne potrebujejo«. Kot misijonar potrebujem močno voljo. Včasih se mi zdijo nekatere stvari, ki jih ljudje živijo tukaj, zelo nenavadne. Zato tudi zgodaj vstajam, da imam čas za premišljevanje in molitev. Da se pogovarjam z Njim, kaj hoče od mene in kaj želi, da storim. To me zelo pomirja.

Božično srečanje mladih salezijancev

Na štefanovo zvečer, 26. decembra 2022, smo se na Rakovniku v Ljubljani »z vseh vetrov« zbrali mladi sobratje salezijanci slovenske inšpektorije ter skupaj podoživeli božično veselje in nazdravili novemu letu, ki vsakega v svojem okolju (Ljubljana, Celje, Želimlje, Turin, Nave) pričakuje z novimi izzivi.

Najprej smo se zbrali v kapeli Hiše Dobrega pastirja, kjer smo v večerni molitvi združili svoja srca v skupni zahvali Bogu za vse doživeto. Srečanje se je nadaljevalo ob dobri italijanski pici, prav tako pa ni manjkalo nekaj tipično salezijanskih glasbenih točk. Da smo radi skupaj in nam čez leto primanjkuje skupnih trenutkov, se je izkazalo ob igranju družabnih iger, ki se je zavleklo pozno v noč.

Naslednje jutro smo pri sv. maši počastili praznik sv. Janeza Evangelista, ki jo je daroval g. inšpektor. D. K.

Salezijanski molitveni namen

FEBRUAR

Za kulturne delavce, da bi z ustvarjalnostjo prebujali v naši družbi in Cerkvi hrepenenje po Lepoti.

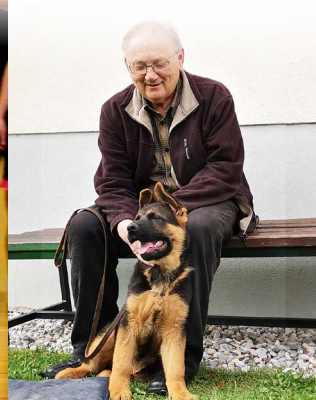
MAREC

Za mlade športnike, da bi v športu našli predvsem okolje za medsebojno prijateljstvo, zdravje, in veselje.

APRIL

Za starejše brate in sestre, da bi v veri našli moč za prenašanje nevšečnosti, ki jih prinašajo bolezni in starost.

REVNI PRISELJENEC

Upanje v nesreči

Salezijanski zgodovinski arhiv, inšpektorija južna Argentina

Artemij Zatti se je rodil 12. oktobra 1880 v Boretu v severni Italiji. Ni potreboval veliko časa, da je izkusil napor žrtvovanja, tako zelo, da se je že pri devetih letih preživiljal s trdim delom na poljih.

Njegova družina se je zaradi revščine leta 1897 izselila v Argentino in se naselila v kraju Bahía Blanca.

Tam je Artemij začel obiskovati župnijo, ki so jo vodili don Boskovi salezijanci.

Ko so salezijanski misijonarji odhajali v Ameriko, jim je don Bosko dejal: »Bodite še posebej pozorni do bolnikov, otrok, starejših, revnih in zaslužili si boste Božji blagoslov in dobrotljivost ljudi.«

Čim polnejša združitev z Bogom in skladnost z njegovo voljo preko preprostosti in skromnosti

S. MARIA SERENA
– IRENA BABNIK
Red Marijinega obiskanja

Kontemplativna ekstaza je pristna, kadar gre z roko v roki z bližino do ljudi in do vsega stvarstva, kadar postane »ekstaza življenja in del«. Tako so naši samostani poklicani, da postanejo vse bolj zibel vere – človečnosti – kulture ter kraj pristnega srečanja z Bogom, s samim seboj in z bližnjim.

Jubilejno leto sv. Frančiška Saleškega se je izteklo: 28. decembra 2022 je minilo 400 let od njegove smrti, 24. januarja pa obhajamo njegov liturgični praznik. Ob zaključku tega pestrega leta se vsi, ki smo na različne načine povezani s salezijansko duhovnostjo, bolje zavedamo velike globine in aktualnosti te bogate dediščine.

SALEZIJANSKA DUHOVNOST

Med različnimi redovi, ki so pognali iz rodovitnega nauka in življenjskega zgleda sv. Frančiška, ima gotovo posebno mesto red Marijinega obiskanja (vizitinke), saj so med vsemi edina redovna

skupnost, ki jo je sam Frančišek neposredno ustanovil. Prvi samostan reda se rodi leta 1610 prav v mestu Annecy in njegov temeljni kamen je sv. Ivana Šantalska, Frančiškova duhovna hči, s katero je bil globoko duhovno povezan. To je kontemplativni red, ki pooseblja bistvo duhovnosti Frančiška Saleškega: Božja ljubezen kot središče stvarstva in predvsem človeškega srca. Tako piše ženevski škof v svojem najbolj obsežnem delu Razprava o božji ljubezni: »Človek je dopolnitev veselja, duh je dopolnitev človeka, ljubezen je dopolnitev duha in darujoča se ljubezen dopolnitev ljubezni« (prav tam X,1). Vsak človek nosi v sebi globoko vpisano domotožje po

Samostan San Vito al Tagliamento. Foto: Red Marijinega obiskanja

Bogu in more najti svoje popolno urešničenje le v njem. Zato je molitev, ki je iskanje božjega obličja in priprošnja za vse ljudi, temeljno »delo« v tem življenju! Sv. Frančišek je bil prepričan v to in se je zavedal, da nobena evangelizacija in pastoralna praksa ne more biti uspešna, če ji Bog ne da rasti in milosti. Tako je podpiral ustanovitve in prenovo mnogih samostanov, predvsem tudi vstop prenovljenega terezijanskega Karmela v Francijo.

POSLANSTVO VIZITATINK

Posebnost novega reda vizitatin pa je bila udeležiti strmenje po čim polnejši združitvi z Bogom in skladnosti z njegovo voljo preko preprostosti in skromnosti. Ne po poti strogih zunanjih pokor, ampak po ljubezni, ki se izraža v preprostem vsakdanjem življenju in v posebni pozornosti na vse potrebe bližnjih. Poleg tega so prve sestre tudi obiskovale bolnike, ampak to ni bil prvi cilj te nove ustanove. Tudi ta aktivnost je bila v okviru salezijanske duhovnosti globoko kontemplativna in je omogočila sestram, da so ohranjale ravnovesje in živele pristno molitveno in daritveno eksistenco.

ŠIRITEV

Ko se je red Obiskanja začel širiti preko meja Frančiškove škofije in Savoje v Francijo, je ta oblika kontemplacije vzbudila dvome: lyonski škof De Marquemont je vztrajal, da bi tudi vizitatinke morale sprejeti strogo klavzuro. Po globokem premisleku in molitvi je Saleški skupaj z Ivano Šantalsko presodil, da bo dobro sprejeti mnenje francoskega prelata, saj to ni vplivalo na pristno naravo novega reda. Ohranila se je možnost duhovnih vaj in obnove znotraj samostana tako za samske kot za poročene žene. Poleg tega so sestre nadaljevale z aktivnim prisostvovanjem

Vizitatinka s. Maria Serena – Irena Babnik. Foto: ANS

njem v družbi preko srečanj v govorilnici (prostor v samostanu, namenjen obiskom), duhovnim spremljanjem in katehezo. Po navadah tedanjega časa, glede na to, da ni bilo šol za dekleta, so se posvečale tudi vzgoji.

VIZITATINKE DANES

Vse to nam, sestram Marijinega obiskanja tretjega tisočletja, ki smo podedovale to veliko duhovno bogastvo, mnogo pove. Je izziv, da živimo meniški poklic z duhovnostjo, ki jo prepreda globoka človečnost. Na višku združenja z Bogom ni odmaknjenost, odtujenje od sveta. Kontemplativna ekstaza je pristna, kadar gre z roko v roki z bližino do ljudi in do vsega stvarstva, kadar postane »ekstaza življenja in del«. Tako so naši samostani poklicani, da postanejo vse bolj zibel vere – človečnosti – kulture ter kraj pristnega srečanja z Bogom, s samimi seboj in z bližnjim.

VIZITATINKE IN SLOVENKE

Kaj pa v Sloveniji? V samostanu Marijinega obiskanja v Thurnfeldu v Avstriji so slovenske sestre že mnogo let moli-

Trenutno sva tukaj dve Slovenki, s. Maria Margherita – Klavdija Cingerle iz Bukovice, in s. Maria Serena – Irena Babnik iz Šempetra pri Gorici.

Foto: Red Marijinega obiskanja

V samostanu San Vito al Tagliamento nas je dvanajst sester. V skupnosti smo zelo povezane in skupaj gledamo v prihodnost, medtem ko skušamo vsak dan spoznavati, kaj danes »govori Duh Cerkvam« (Raz 2,7).

le, da bi lahko ustanovile samostan v domovini, ko se je leta 1939 ponudila priložnost za to. Prispele so najprej v Studence pri Mariboru (danes del mesta Maribor) in nato na Mestni trg v Ljubljani, kjer so ostale do leta 1947. Vendar stanovanje ni bilo primerno in tako so se po zanimanju pomožnega zagrebškega škofa Josipa Lacha premestile v Zagreb, kjer se samostan nahaja še danes.

Še druge Slovenke pa so živele v samostanih Obiskanja v tujini, tako v Avstriji kot v Italiji. V Furlanski nižini se nahaja malo mestece San Vito al Tagliamento (sv. Vid ob Tilmentu) in tu so vizitatinke navzoče vse od leta 1708, prišle pa so naravnost iz Annecya (Monastero della Visitazione S. Maria). Med sestrami, ki so bivale v tej hiši, najdemo priimke: Doliach, Dwornick, Delhin, Cicigoi, Daris, Presseren (Prešeren), Tauceri (Tavčar) ...

POT POKLICANOSTI

Trenutno sva tukaj dve Slovenki, s. Maria Margherita – Klavdija Cingerle iz Bukovice, in s. Maria Serena – Irena Babnik iz Šempetra pri Gorici. M. Margherita je tu od leta 1992, jaz pa sem vstopila šest let pozneje.

Sestra Margherita je že delala v tiskarni v Italiji. V iskanju poklica je nekaj mesecev delila izkušnjo s slovenskimi uršulinkami, a je spoznala, da jo Bog kliče v kontemplativen red. Odločilno je bilo branje Povest duše sv. Terezije Deteta Jezusa: dejansko je sv. Terezija pridobila mnogo od Sv. Frančiška Saleškega, v družini je bil zelo navzoč njegov nauk in vzgled. Njeni starši so našli v salezijski duhovnosti vir moči za vsakdanje življenje ter za pot svetosti, ki lahko cveti v kateremkoli življenjskem stanju. S. Margherita je tako po posredovanju duhovnega voditelja spoznala samostan v San Vitu in tukaj z veseljem ostala.

Sama sem že med leti gimnazije v Novi Gorici resno razmišljala o redovnem poklicu in vedno je v meni bivala nagnjenost h kontemplaciji. Tudi meni je branje Povest duše odprlo nova obzorja ter mi je dalo zaslutiti, kakšna duhovnost mi je bila blizu ... Med študijem na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani sem skušala globlje spoznati, če me Gospod morda kliče h karmeličankam ali klarisam, a me je srce potegnilo k Saleškemu. Bilo mi je težko zapustiti domovino, a čutila sem, da je to moja pot. Zdaj, po petindvajsetih letih, sem globoko hvaležna, da me je Bog pritegnil v to duhovnost, ki jo nenehno odkrivam kot izredno svežo, pristno evangelijsko in sodobno.

V samostanu nas je dvanajst sester, vse ostale so Italijanke in prihajajo iz Furlanije – Julijske krajine. V skupnosti smo zelo povezane in skupaj gledamo v prihodnost, medtem ko skušamo vsak dan spoznavati, kaj danes »govori Duh Cerkvam« (Raz 2,7).

IZREZLJANA PALICA

Igro iz spodnje zgodbe igramo z dvema lesenima kosoma, običajno izdelanima iz ročajev metle, od katerih je eden dolg približno 15 cm s koničastima koncema, drugi pa približno pol metra. Z daljšo palico udarjamo majhen kos na enem koncu (zato je koničaste oblike), da ta poskoči in odleti.

Mama Marjeta se vsak četrtek odpravi na tržnico v Castelnuevo. S seboj nese dva svežnja sira, piščance in zelenjavo za prodajo. Vrne se s krpo, svečami, soljo in par majhnimi darili za otroke, ki ji ob zahajajočem soncu hitijo naproti. Nekega četrтка med napeto igro majhen lesen valj pristane na strehi. »Na kuhinjski omarici je še eden,« vzklikne Janezek. »Ponj grem.« Odpravi se v kuhinjo. Vendar je omara zanj visoka, zato se povzpne na stol. Dvigne se na konice prstov, iztegne roko in tipa. Steklenica z oljem, ki je bila na omari, pade na tla, se razbije in olje se razlije po rdečih ploščicah. Jožef nestrpno čaka brata, zato hiti v shrambo. Ob pogledu na nesrečo si z roko pokrije usta: »Ojoj, mati, nocoj ...« Poskušata popraviti. Steklovino hitro pometeta. Toda oljni madež ostaja in se širi kot strah. Janez pol ure tuhta. Nato iz hlač potegne žepni nož, gre do žive meje, odreže lepo, prožno vejo in jo začne obdelovati. Medtem se ukvarja tudi z mislimi: preučuje besede, ki jih bo povedal materi. Lubje palice izreže v črte in risbe. Ob sončnem zahodu se odpravita k materi. Jožef je negotov, zato ostaja nekoliko v ozadju. Janez mirno reče:

Foto: www.territorilink.it

»Dober večer, mati. Kako se počutite?«
»Dobro. In ti, ali si bil priden?«
»Mama, poglej,« in ji poda okrašeno palico.
»Kaj sta storila?«
»Tokrat si zaslužim, da me natepete. Po nesreči sem razbil steklenico z oljem,« pove v eni sapi in sklene: »Prinesel sem vam palico, ker si jo res zaslužim. Vzemite jo.«
Poda ji je palico in jo gleda z napol skesanimi, napol bistrimi očmi. Marjeta ga nekaj trenutkov gleda, nato pa izbruhne v smeh. Tudi Janez se smeji. Mama ga prime za roko in skupaj se odpravita domov.
»Veš, da si prebrisan, Janez? Žal mi je za steklenico z oljem, vendar sem vesela, da mi nisi lagal. Drugič bodi previden, ker je olje drago.«

Feniks in notranja moč mladih

GAŠPER OTRIN SDB
ravnatelj Doma
Janeza Boska Želimlje

Hkrati lahko feniksovo petje razumemo kot iskrenost v odnosih, izražanje in artikuliranje lastnega doživljanja in čustev. Najbrž ni potrebno poudariti, kako pomembno je, da se že kot otroci naučimo prepoznavati in pravilno izražati svoja čustva, ki morajo biti s strani staršev slišana in pravilno naslovljena

Ko nekdo omeni ime feniks, nam takoj pride na misel mogočen mitološki ptič, podoben kraljevemu orlu, ki lahko živi več stoletij. Ima rdeče modro in škrlatno zlato perje in neverjetno moč, saj s svojim petjem lahko omreži bogove. Njegova podoba je našla pot v umetnosti, označevala pa je tudi krščanske grobove prvih stoletij. Mitološka pripoved pravi, da ko feniks zazna svoj čas smrti, izbere varno mesto in se tja umakne. Tam si zgradi gnezdo iz izbranih zelišč in potem zgori, umre in se spremeni v pepel. Iz pepela potem nastane majhno jajce, ki se na sončnih žarkih, po treh dneh, odpre in nastane novo življenje.

Karl Gustav Jung, oče moderne psihologije, pravi, da imamo ljudje in feniks veliko medsebojnih podobnosti. Tisto, kar ga najbolj dela podobnega človeku, je njegova odpornost, lahko bi rekli tudi vzdržljivost ali notranja moč. Poenostavljeno pomeni to, da se človek hitro pobere, ko ga nekaj potare, da znova vstane po tem, ko je lahko padel zelo globoko.

NENEHNO ROJEVANJE

Če želi feniks preživeti, se mora znova roditi. Gre za nekakšno transformacijo, še vedno je isti, a je v novem »telesu«. Mladostniki večkrat izražajo svojo stisko preko telesa, s somatizacijo, ki nima prave organske osnove, torej zanjo ni

prave zdravniške diagnoze. Prav prehod iz otroštva v adolescenco je značilno obdobje, ko se lahko pojavijo pogoste bolečine v trebuhu, glavoboli, bolečine v sklepih, utrujenost idr. Temu se lahko pridruži anksioznost, ali celo depresija. Telo je tisto, ki takrat govori, je medij za čustva, bolečino in stisko. Zato je nujno, da odrasli, ki spremljajo mladostnika, zaznajo njegovo stisko in ustrezno ukrepajo. Otroku ali mladostniku je potrebno sočutno prisluhniti, ga pomiriti in iskati možne konstruktivne elemente za izhod iz določenega stanja. Zato je proces odraščanja nekakšno »nenehno rojevanje«, saj vsako obdobje prinaša nemalo sprememb na vseh področjih. Gre za izjemno notranjo močjo, ki kljub vsem viharjem rojeva nekaj novega.

REALNA OBČUTJA IN DOŽIVLJANJE

Mladostnikove stiske so največkrat povezane z odnosi, ki jih živi, s sovrstniki in starši in pa v povezavi s šolo, lastnimi pričakovanji in (nerealističnimi) pričakovanji drugih. To prinaša stisko, ki je mladostnik sam ne more obvladati in težko regulira psiho-organska stanja, v katerih se je znašel. Sam v sebi se zato lahko znajde na robu, saj ima občutek, da ga nihče ne razume, da se vse ruši in da je vse proti njemu. Hkrati so mladostniki izredno dovzetni za stres in se spretno izogibajo situacijam, ki jim

ga povzročajo. Kadar je mladostnik pod stresom ali je v stiski, ima občutek ogroženosti, izloča hormon kortizol, ki ga proizvajajo adrenalinske žleze. Le-ta zavira delovanje imunskega sistema, kar povečuje možnost, da mladostnik zboli oz. obnemo. Mladostnik reagira pretežno na osnovi lastnega čutenja in velikokrat ne zna ali ne zmore svojih občutij ubesediti in jih regulirati. Prav zaradi povečanega sproščanja dopamina v možganih mladostnik vidi predvsem dobre posledice svojih dejanj, hkrati pa se premalo zaveda tveganja, negativnih posledic in jim zato ne posveča preveč pomena oz. jih prezre.

STISKA IN KAKO IZ NJE

V zgodbi feniksa se zrcali podoba mladostnika v stiski. Ko se feniks pripravlja na svoje ponovno rojstvo, najprej splete gnezdo iz najbolj dragocenih, trdnih, a nežnih elementov: cimeta, hrasta, narda in mira. Ta proces je podoben temu, da mladostnik v stiski išče elemente, na katere bi se lahko oprl. Kadar je mladostnik v stiski, išče varno zatočišče in včasih bodo lahko starši ali druga odrasla oseba (teta, učitelj, trener ...) tisti dovolj pristni poslušalci, na katere se bo lahko obrnil. Tukaj so gotovo tudi sovrstniki, kjer se mladostnik čuti sprejete in slišane, vprašanje pa je, koliko mu lahko zares pomagajo. Vsekakor pa bi moral mladostnik poskrbeti za zadostno količino spanja, biti športno aktiven, si vzeti čas zase, za počitek, igro in zbranost. Včasih pa bodo potrebne tudi solze, saj sta žalost in jok tista, ki človeka očistita. Morda se še kje pojavlja napačno mnenje, ki pravi, da je jok mladostnika znamenje slabotnosti in šibkosti, resnica pa je, da solze morajo priti na dan in se izliti, ker je to prvi korak do ozdravitve, hkrati pa se sprošča napetost v telesu. Po mitološkem pričevanju naj bi bile zdravilne tudi feniksove solze.

Foto: splet

PO PADCU JE TREBA VSTATI

Feniks je bil znan še po tem, da znal lepo peti. Petje je vedno izraz veselja, navdušenja nad življenjem, optimizma in človeku daje krila. Hkrati lahko feniksovo petje razumemo kot iskrenost v odnosih, izražanje in artikuliranje lastnega doživljanja in čustev. Najbrž ni potrebno poudariti, kako pomembno je, da se že kot otroci naučimo prepoznavati in pravilno izražati svoja čustva, ki morajo biti s strani staršev slišana in pravilno naslovljena. Vsaka stiska, vsak izziv odraščanja je priložnost za rast in vsak izhod iz stiske mladostnika utrdi in ga naredi močnejšega. Z besedami Viktorja Frankla bi lahko rekli, da »je oseba, ki je padla in se pobrala, močnejša od tiste, ki ni nikoli padla.«

Mesec svetosti

KLEMEN BALAZIČ SDB
delegat za poklicno animacijo

Kaj naredim, da bi bil vsak dan deležen veselja? Se iz srca nasmejal? Kdaj ste se nazadnje iz srca nasmejali? Pa ne gre samo za smeh kot krohot, ampak za notranje veselje, ki prihaja iz zaupanja v Gospoda.

Mesec januar je za salezijansko družino mesec svetosti. Konec meseca namreč obhajamo praznik svetega Janeza Boska. Rad bi nas spodbudil k razmišljanju, da smo k svetemu življenju poklicani vsi ljudje. Svetost ni za elito, krepostne posameznike, ampak vse Jezusove učence in učenke.

To, da so svetniki ljudje, ki ne grešijo, je verjetno tudi ena od naših predstav. Pomislimo na apostola Pavla, ki je bil preganjalec Cerkve in morilec prvih kristjanov. Sveti Avguštin se je dolga leta izgubljal v užitkih tega sveta. Vincencij Pavelski se je gnil za denarjem in dobro službo. Svetniki so torej običajni ljudje, ki so spoznali ničevost greha in se obrnili k Bogu. Kljub spreobrnjenju so vedno ostajali grešniki, le da je bil v njih boj z grehom močan in jasen, želja po Bogu pa vedno bolj goreča.

Vzemimo najprej najbližja in prva človeka ob Jezusu, Jožefa in Marijo. Kaj je na njiju izrednega? Jožef je bil tesar celo življenje in mu je bilo zaupano, da je ob njem rasel sam Božji sin. Marija je bila vse življenje preprosta gospodinja. O nobenih izrednih delih ni ne duha ne sluha. Razen tega, da sta v svoje vsakdanje življenje sprejela izreden božji načrt, ni bilo pri njiju nič izrednega, bi lahko rekli. Njuno življenje je bilo še naprej preprosto, vsakdanje, ob majhnih op ravilih in nalogah moža in žene, gos-

podarja in gospodinje. Tudi danes so svetniki med nami. Je pa vprašanje, če jih sploh prepoznamo ...

Svetniki so tisti, ki živijo preproste stvari na izreden način. Sveta Terezija iz Kalkute nas uči, da »svetost ni v tem, da bi delali velike stvari, ampak majhne z veliko ljubeznijo«.

Mislimo, da so bili svetniki vedno heroji, pa so se soočali z lastnimi pomanjkljivostmi, le upanja niso izgubili. Niso obupali nad sabo, nad drugimi in ne nad Bogom ... Božji načrt so sprejeli v vsej ponižnosti in iskali v njem smisel in uresničitev življenja.

Nekoč je mladi Dominik Savio vprašal Don Boska: »Kaj naj naredim, da postanem svet?« Don Bosko mu je svetoval tri preproste stvari:

1. Bodi vesel.
2. Izpolnuj vsakdanje dolžnosti.
3. Imej rad Jezusa in pomagaj sovrstnikom.

BODI VESEL

Tudi ko gre kaj narobe, kristjan ne izgubi veselja. Kristjanu, ki je zakoreninjen v Bogu, veselja ne vzame vsak nasproten vetrič. Veselje v Gospodu je naša moč! Kako pomembno je veselje, ki prihaja iz iskrenega srca.

Veliko znamenje svetosti in luč, ki sve ti iz svete osebnosti, je prav veselje. Kaj

naredim, da bi bil vsak dan deležen veselja? Se iz srca nasmejal? Kdaj ste se nazadnje iz srca nasmejali?

Pa ne gre samo za smeh kot krohot, ampak za notranje veselje, ki prihaja iz zaupanja v Gospoda. Povabljeni smo, da negujemo iskreno in zdravo veselje.

IZPOLNJUJ SVOJE DOLŽNOSTI

Nek študent me je vprašal: »Kaj je Božja volja za moje življenje? »Da študiraš!« sem mu odgovoril.

Kaj je vsakdanja dolžnost moža in žene? Da v drugem odkrivata lepoto, ki jo je vanj ali vanjo položil Bog – da sta vsak dan pozorna, kako bi drug drugemu pokazala ljubezen, spoštovanje, nežnost! Prisluhnila drug drugemu in si pomagala. Vsakdanja dolžnost zakoncev je pomagati drug drugemu živeti v milosti in skupaj priti v nebesa.

Kako velika stvar je, da se naučimo oblikovati ob drugem človeku in se vprašati, kako pa se moj mož ali žena počuti ob meni. Vsak ima svoje vsakdanje dolžnosti glede na poklicanost, ki jo poskuša živeti v vsakdanjem življenju.

IMEJ RAD JEZUSA

pomeni, da mu dam pomembno mesto v svojem življenju. Je Bog na prvem mestu ali nekje v ozadju? Imeti rad Jezusa pomeni, da si vzamemo čas za molitev, kjer sem v intimnem odnosu z njim. Imeti rad Jezusa pomeni tudi pričevati zanj.

Don Bosko je s temi tremi povabili sv. Dominiku Saviu pokazal, da je vsak izmed nas poklican k svetosti in da to ni tako zapleteno, kot izgleda na prvi pogled. Naj nam svetniški zgledi prebudijo hrepenenje po svetosti.

Foto: Patricija Belak

1.

Bodi vesel

2.

Izpolnjuj vsakdanje dolžnosti

3.

Imej rad Jezusa
in pomagaj sovrstnikom

Salezijanska pedagogika se je rodila v času socialne krize

ÁNGEL F. ARTIME SDB
vrhovni predstojnik
salezijancev

Prevod
ANDREJ BALIGAČ SDB

Moj namen je kratko orisati začetek in razvoj salezijanske pedagogike, ki je luč sveta zagledala v devetnajstem stoletju, se postopoma razširila po vsem svetu in jo trenutno nudimo mladim v 134 državah. Lahko rečemo, da je danes aktualnejša kot kdaj koli prej.

Da bi lahko polno razumeli in cenili vzgojiteljsko vlogo don Boska ter pomen pedagoškega dela salezijanske družbe, se moramo ozreti na zapleten zgodovinski, politični, gospodarski, kulturni in cerkveni kontekst devetnajstega stoletja, v katerem je nastala.

Stoletje, v katerem je don Bosko (1815–1888) živel, stoletje »preventivne vzgoje«, so zaznamovale revolucije, pomembni izumi in odkritja, pa tudi velike pedagoške osebnosti, ki so razširile obzorje vzgoje in izobraževanja z uvedbo novih vzgojnih metod in vsebin.

V tedanjem Torinu je – poleg prizadevanj Ferranteja Aportija za odprtje otroških vrtcev, preventivno-vzgojnih predlogov Antonia Rosminija, izobraževalnega programa lasalcev in barnabitov – tudi don Bosko kot duhovnik in vzgojitelj iskal najboljši način za krščansko vzgojo in izobraževanje mladih. Začeni z oratorijem v Valdoccu (1846) je razvil pedagogiko in duhovnost, s katerima je želel mladim pomagati, da bi postali »dobri kristjani in pošteni državljani«.

Turin so takrat zaznamovali zgodnji začetki industrijske revolucije in priliv kmečkega prebivalstva s podeželja, pa tudi sirotišnice, polne zapuščenih in sebi prepuščenih otrok. Med njimi se je zaradi občutka notranje praznine in odrinjenosti od vsega, kar omogoča

osebni razvoj in uresničitev, razraščalo nasilje in izogibanje družbeni odgovornosti ter dolžnostim.

Don Bosko je med sprehodi po turinških ulicah ugotavljal, da mladi potrebujejo prijatelja, vodnika, očeta in učitelja, ki jim bo vlival upanje v svetlejšo prihodnost ter jih varoval pred prestopništvom. Med bivanjem v cerkvenem konviktu je pod vodstvom Jožefa Caffassa (1811–1860) don Bosko pogosto obiskoval dečke v jetnišnici »General«.

Tam se je na lastne oči prepričal o globoki potrebi po »preventivni« pedagogiki, ki bi dečke obvarovala pred mladoletniškimi zapori, kjer so prevladovala represivne prevzgojne metode.¹

V tistem času globokih družbenih preobrazb je bil don Bosko priča porastu prestopništva med izgubljenimi dečki, ki so bili brez izobrazbe in duhovne podpore. Ponudil jim je svoje vodstvo, da bi jim razširil duhovna obzorja in jim vlil upanja v svetlejšo prihodnost.

Vse se je začelo 8. decembra 1841 v cerkvi svetega Frančiška Asiškega s preprostim in toplim nagovorom dečka po imenu Bartolomej Garelli: »Prijateljček, kako ti je ime?« Z enako očetovsko toplino in skrbjo se je nato začel zavzemati za druge dečke, ki so zapuščeni tavalili po ulicah brez staršev in doma, kjer bi lahko odrasčali v ozračju zaupanja in se pripravljali na življenje.

Don Boskov briljantni vpogled v svet

mladih, ki jih je opazoval v predmestju Torina, je še kako potreben tudi danes. Čutil je, da lahko z ustrezno vzgojo, toplim pristopom, vero in ljubeznivostjo spremeni dečke iz »volkov« v »jagnjeta« in iz »beračev« v »svetnike«.

Salezijanska pedagogika se je spontano razvila v odnosu med don Boskom in njegovimi dečki prav v oratoriju, kjer so se počutili sprejete ob igri in družanju z vrstniki. Lahko rečemo, da se je njegov izvirni vzgojni sistem razvil na

bude na področju rekreacije (igre na dvorišču, telovadba, sprehodi), kulture (dramska igra, igranje v orkestru, petje, branje dobrih knjig), dobrodelnosti (pomoč revnim), sociale (usposabljanje za delo, pobude za medsebojno pomoč). Vse to pa »skupaj z Marijo in Jezusom«, kot mu je bilo razodeto v sanjah pri devetih letih.

O svojem sistemu je zapisal: »Dva sistema sta bila vedno v navadi pri vzgoji mladine: preventivni in represivni.

Foto: splet

osnovi osebnih izkušenj in pri delu z dečki. »Preventivni sistem je predvsem sad don Boskovih izkušenj pri delu z dečki.«² Don Bosko je na oratoriju vsakega od njih spodbujal k iskanju resnice s svojim zgledom, dobroto in svojo vero v Boga.

PREVENTIVA NAMESTO REPRESIJE: »VZGOJA JE STVAR SRCA«³

Don Bosko je prepričan o preventivni vrednosti vzgoje v družbi. Zaveda se, da je preventiva merilo, ki prežema vzgojni odnos. Kot temeljno načelo svoje izkušnje z mladimi izpostavlja izvirni projekt svojega delovanja: pedagoško in vzgojno delovanje, kjer verski pouk dopolnjujejo in podpirajo različne po-

Represivni sistem obstaja v tem, da se podrejenim razloži zakon, potem se nadzoruje, da se odkrijejo prestopki, in se naloži, če je treba, zaslužena kazen. Drugačen, rekel bi nasproten, pa je preventivni sistem. Ta obstaja v tem, da se objavijo predpisi in pravila in se nadzorujejo tako, da imajo gojenci vedno nad seboj budno oko ravnatelja ali asistentov, ki jim kot ljubeči očetje govorijo, jih v vsakem dogajanju vodijo, jim svetujejo in jih prijazno popravljajo, kar pomeni isto kot gojencem onemogočiti pomanjkljivosti. Ta sistem sloni na razumu, veri in ljubeznivosti, zato izključuje vsako nasilno kazen in se skuša ogibati celo majhnih kazni.«⁴

Med don Boskovim vzgojnim delom z mladimi se je izoblikoval sistem pre-

Gre za razmišljanje o pedagoških procesih, teoriji, praksi in nadaljevanju salezijanske vzgoje in življenjskega usposabljanja mladih. Salezijanska pedagogika si že od samega začetka prizadeva v mladih razviti duhovne vrednote, intelektualne in druge sposobnosti, ki izvirajo iz naučenega in doživetega.

pričanj, ki so se nato razvijala v vzgojni praksi. Salezijanska pedagogika – bolj kot na dobro izdelanem »teoretičnem sistemu« – temelji na izkušnjah delovanja in navzočnosti med mladimi. Pri vzgoji se trudi ustvariti »družinsko vzdušje« s pristrčnimi odnosi in mladim ponuditi bogato paleto glasbenih, dramskih, športnih dejavnosti. Namen takšne vzgoje ni le posredovati mladim formalne izobraževalne vsebine in spretnosti, ampak se dotakniti tudi njihovega srca. Tudi papež Frančišek opozarja, da je pri vzgoji in izobraževanju potrebno povezati »glavo, srce in roke«⁵ ter vzpostaviti kakovostni osebni odnos med odraslim in mladim, od osebe do osebe, od srca k srcu. V središču papeževe vizije, ki se sklicuje na apostola Pavla (1 Kor 13,4–7), je pastoralna ljubezen vzgojitelja, s katero si prizadeva mladega človeka ne glede na njegovo stanje pripeljati k polni človeškosti, ki se je razodela v Kristusu, in mu tako omogočiti, da zaživi kot pošten državljani, kot Božji otrok. »Ni dovolj, da imamo fante radi. Fantje bodo naj tudi sami prepričani, da so ljubljene.«⁶ »V vsakem fantu, pa naj bo še tako težaven, je kako mesto odprto za dobro. Glavna naloga vzgojitelja je, da to mesto najde, udari na to struno srca in doseže svoj cilj.«⁷

Don Bosco je bil »umetnik vzgojnega odnosa«, umetnosti vzgoje. Vzgoja je zelo pomembna odnosna dobrina, izhodišče in pogoj vsake razvojne stopnje. Po zaslugi svoje komunikativnosti, srčnosti in kreposti je znal prepoznati vzgojne potrebe vsakega mladega človeka in se jim prilagajati.

Don Bosco je imel posebno karizmo za delo z mladimi. Nedvomno je bilo v njej marsikaj prirojenega. V njih je prepoznal svoje življenjsko poslanstvo in smisel svojega življenja. Mlade je imel iskreno rad in jim želel, kot je sam dejal, »časno in večno srečo«. V že citiranem *Pismu iz Rima* (1884), ob koncu svojega življenjskega dela, ki je prava mojstro-

vina salezijanske praktične pedagogike, je povzel globoka spoznanja takole: Domačnost ustvarja naklonjenost, ta pa zaupanje z izkazovanjem ljubezni, ki se pusti ljubiti.⁸ Don Rui in svojim salezijancem pa je dejal: »Prizadevaj se za to, da bi te mladi imeli radi, ne pa se te bali.«⁹ S tem je povzel bistvo in duha salezijanskega vzgojno-izobraževalnega in pastoralnega dela za mlade.

¹ Don Bosco v svojih spominih na oratorij piše: »Ko sem videl množico zdravih, krepkih in nadobudnih dečkov med dvanajstim in osemnajstim letom, ki so razjedeni od uši postavali brez dela in zadostne duhovne ter snovne hrane, sem se zgrozil. Ti nesrečneži so bili poosebljena sramota njihove domovine, družin in samega sebe. Zato nisem bil preveč presenečen ali začuden, ko sem izvedel, da so po mnoge od njih, kljub trdni želji po popolnjenju, že nekaj dni po odpustitvi iz kaznilnice spet pripeljali nazaj. Takrat sem spoznal, da se vedno znova vračajo na stranpota zato, ker so bili prepuščeni sami sebi. Razmišljal sem: 'Če bi ti dečki imeli zunaj nekega prijatelja, ki bi zanje skrbel, jim pomagal in jih ob praznikih poučeval o veri, bi jih to obvarovalo pred propadom ali pa bi se jih vsaj manj vrnilo v zapor.' To misel sem izrazil don Cafassu in v luči njegovih nasvetov začel iskati način za njeno uresničitev, njene sadove pa prepustil Gospodu v milosti, brez katere so vsi človeški naporji zaman.« Glej J. BOSKO, *Spomini na Oratorij*, v ISTITUTO STORICO SALESIANO, *Fonti salesiane 1: Don Bosco e la sua opera* [Don Bosco in njegovo delo]. Raccolta antologica, LAS, Roma 2014, 1234–1235.

² J. VECCHI, *I guardiani dei sogni con il dito sul mouse. Educatori nell'era informatica* [Varuhi sanj s prstom na miški. Vzgojitelji v dobi informatike], Elle Di Ci, Leumann (TO) 1999, str. 153.

³ J. BOSKO, Okrožnica z dne 29. januarja 1883, v P. BRAIDO (ur.), *Don Bosco educatore. Scritti e testimonianze*, LAS, Roma 1997, str. 332, LAS, Rim 1997, str. 332. Navedeni odlomek je zaključek okrožnice, ki je bila napisana že leta 1883, a takrat ni bila poslana salezijanskim hišam. Izdana je bila šele 1935; z vsebino so se strinjali številni pedagogi.

⁴ J. BOSKO, *Preventivni sistem v vzgoji mladih*, v P. BRAIDO, n. d., str. 248–249.

⁵ FRANČIŠEK, *Kristus živi*, posinodalna apostolska spodbuda, št. 222.

⁶ J. BOSKO, *Pismo salezijanski skupnosti oratorija Turin-Valdocco*, v P. BRAIDO, *Don Bosco educatore*, str. 381.

⁷ G. B. LEMOYNE, *Memorie biografiche di Don Giovanni Bosco*, S. Benigno Canavese, Scuola tipografica e libreria salesiana, 1905, vol. 5, str. 367. [BiS zv. V, str. 225].

⁸ *Konstitucije družbe svetega Frančiška Saleskega*, založba SDB, Rim 1984, čl. 20.

⁹ J. BOSKO, *Ricordi confidenziali ai direttori*, v P. BRAIDO, *Don Bosco educatore*, str. 179.

SPOŠTOVANI BRALCI DON BOSKA

Veseli smo, da v rokah držite revijo Don Bosco, slovenski salezijanski vestnik z več kot stoletno tradicijo. Veseli smo, da v poplavi novic ostajate naši redni bralci v tolikšnem številu in sledite dobrim novicam, zgodbam in mislim tako v reviji kot na družbenih omrežjih. Kot se spreminjamo ljudje, družba in z njo salezijanske dejavnosti, tako se spreminja tudi glasilo za salezijansko družino in don Boskove prijatelje. Eno je gotovo: revija bo še vedno prihajala **brezplačno** na vaš naslov. Novicam, mislim in pobudam iz salezijanskega sveta boste še vedno lahko **brezplačno** sledili na aktualnih družbenih omrežjih. Je pa res, da se tako kot drugod po salezijanskem svetu tudi v slovenski salezijanski inšpektoriji vedno bolj **povezujemo** v skupnem prizadevanju za vzgojo mladih in pomoč najrevnejšim. Krovno vlogo prevzema

Fundacija Don Bosco, ki jo je ustanovil Salezijanski inšpektorat. Tudi revija Don Bosco z veseljem postaja del prenovljenega salezijanskega poslanstva. Priložena položnica nikakor **ni namenjena naročnini** ali obveznemu plačilu, temveč spodbudi, da lahko svoj še tako skromen dar kadarkoli neposredno in pregledno namenite za podporo salezijanskemu

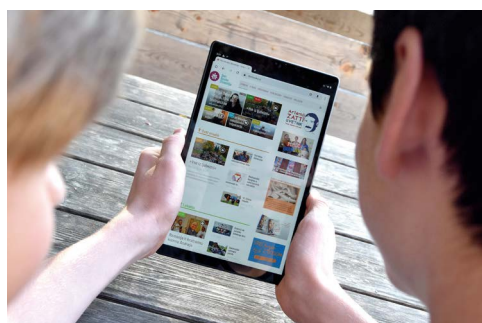

poslanstvu v Sloveniji in po svetu, ki se uresničuje v različnih projektih, ustanovah in delih. Seveda je del tega tudi izdajanje revije Don Bosco. Hvala, da lahko ostajamo povezani.

MARKO SUHOVERŠNIK SDB, UREDNIK

FUNDACIJA DON BOSKO

Fundacija je v preteklih letih prehodila pot iskanja in razvoja. Prav zaradi vaše podpore, spoštovani dobrotniki in prijatelji don Boska, v zadnjem času dobiva med ljudmi svoje mesto. S salezijanci, sodelavci in vsemi, ki nas podpirate, v don Boskovem duhu iščemo odgovor na duhovno in materialno stisko ljudi, zlasti mladih. Želimo biti znamenje upanja, Božje bližine in dobrote. Don Bosco je živel pot dobrote, pozornosti in pomoči mladim, zlasti tistim, ki zaradi ekonomske, socialne in kulturne revšči-

ne niso imeli možnosti za izgradnjo svoje prihodnosti. Vsi si želimo svet, v katerem se bodo otroci in mladi počutili varne in ljubljene, v katerem bodo živeli srečno otroštvo in mladost, v katerem se bodo razvijali kot ljudje in imeli možnost izbire.

Fundacija Don Bosko je z odprtjem razvojne pisarne začela še dejavnije uresničevati vizijo svojega poslanstva, ki temelji na pridobivanju, zbiranju in dajanju finančnih sredstev za izvajanje vzgojnih, izobraževalnih, socialnih, pastoralnih in drugih dejavnosti v duhu preventivnega sistema sv. Janeza Boska. Delček tega skupnega prizadevanja lahko najdete tudi v vsaki številki revije Don Bosko, kjer poročamo o dejavnostih, predvsem pa nas najdete med ljudmi.

Izzivov za prihodnost je veliko. Predvsem želimo odgovorno deliti sredstva, ki jih pridobimo za konkretne projekte. Ob tem se zavedamo, da več sredstev, kot jih bomo zbrali, večjemu številu mladih bomo lahko pomagali. Svoje delovanje želimo razširiti tudi na mednarodnem področju, zlasti vzpostaviti stik z misijonskimi deželami.

Spoštovani prijatelji, iskrena hvala, ker nas podpirate. Za vsak vaš dar se vam iskreno zahvaljujemo.

KAJ VSE SMO S POMOČJO VAŠIH DAROV ŽE POSTORILI?

- Pomoč družinam z več otroki pri nakupu osebnih računalnikov ob izbruhu pandemije bolezni covid-19
- Izvedba akcije »Solidarnost za štipendije« z Radiem Ognjišče za finančno pomoč dijakom in študentom pri izvedbi šolskih oz. študijskih ter obšolskih oz. obštudijskih dejavnosti
- Mednarodna pomoč ob naravni nesreči (potresu) na Hrvaškem
- Pomoč pri gradnji dijaškega doma v Želimljem
- Pomoč pri obnovi uskovniške koče
- Pomoč pri delovanju Skalinega socialnega programa Cirus Fuskabo
- Izvedba čistilnih akcij v sal. krajih
- Prenova in rekonstrukcija sanitarij v salezijanski šoli v Gambeli v Etiopiji
- Pomoč Ukrajini ob izbruhu vojne
- Pomoč državam z ukrajinskimi vojnimi begunci (Poljska, Slovaška, Češka)
- Izvedba jezikovnih tečajev za mlade ukrajinske begunce, ki živijo v Sloveniji
- Izvedba solidarnostne akcije za ukrajinske otroke iz sirotišnice v Slavini pri Postojni
- Finančna podpora pri izvedbi več kot petdesetih projektov v organizaciji mladih iz salezijanskih centrov in župnij po Sloveniji in tujini

FUNDACIJA
DON BOSKO

**Rakovniška ulica 6
1000 Ljubljana**

SPLET fundacija.donbosko.si

FB Fundacija don Bosko

T 041 357 640 (Janez Krnc)

T 030 362 800 (Fundacija)

E POŠTA fundacija@sdb.si

Če bom po Božjem usmiljenju in Marijinem varstvu šlo smrti vreden, da bom sprejel
in Obeško kraljestvo, bom vedno molil za vse, posebno še za naše dobrotnike, naj Bog Blagostni inje
in njihove družine, da bodo nekoč vsi prišli večno slavit Boga in sprejemat Božjemu velicavstvu.

Sveti Janez Bosko

Ime plačnika

UPN QR - potrdilo

Namen in rok plačila

PODPORA SALEZIJANSKI VZGOJNI DEJAVNOSTI

Znesek

EUR

IBAN in referenca prejemnika

SI56 0205 8026 2282 413

Ime prejemnika

USTANOVA FUNDACIJA DON BOSKO

RAKOVNIŠKA ULICA 6

1000 LJUBLJANA

Koda QR

QR

Koda namena

PODPORA SALEZIJANSKI VZGOJNI DEJAVNOSTI

IBAN prejemnika

SI56 0205 8026 2282 413

Referenca prejemnika

SI00 400

Ime, ulica in kraj prejemnika

USTANOVA FUNDACIJA DON BOSKO

RAKOVNIŠKA ULICA 6

1000 LJUBLJANA

IBAN plačnika

Referenca plačnika

SI99

Ime, ulica in kraj plačnika

Znesek

EUR

Datum plačila

Rok plačila

Nujno

Polog

Dvig

Podpis plačnika (neobvezno žig)

Prostor za vpise ponudnika plačilnih storitev

Dobro, ki ga lahko storimo danes, ne smemo pustiti za jutri! Človeška družina je družina z mnogimi potrebami: potrebuje pravičnost, dostojanstvo za zadnje in zavržene; potrebuje resnico; potrebuje mir in bratstvo; potrebuje skrb za skupni dom; potrebuje predvsem Boga.

Kot don Boskova družina smo poklicani, da smo kvas v tej človeški družini.

ÁNGEL FERNÁNDEZ ARTIME, VRHOVNI PREDSTOJNIK SALEZIJANCEV

Živa navzočnost Marije Pomočnice

Don Bosko je vedno živo doživel navzočnost Marije Pomočnice. In to je tudi nakazal pri naših sestrah HMP v Nizzi Monferrato ob svojem zadnjem obisku: »Povem vam, da vas ima Marija zelo zelo rada. Ona je tu, sredi med vami. Marija prebiva in hodi po tej hiši in jo pokriva s svojim plaščem.«

Marija nas je po svetnikovih prerokbah vedno vodila in podpirala naše poslanstvo. Bila je navzoča v Kani in povsod, kjer smo potrebovali njeno posredovanje. Zato se nam ni potrebno ničesar bati. Vedno smo na poseben način čutile Marijino navzočnost in ljubezen. Naše prizadevanje za dobro mladih ima pod Marijinim varstvom in pomočjo posebno vrednost. Trudimo se, da bi jo posnemale kot ponižno deklo, ki je vse dala svojemu Gospodu, in se dajemo na razpolago v službo revni mladini.

Neka zgodba pravi: Siromak si želi pridobiti vladarjevo prijateljstvo. Gre k njegovi materi. Daruje ji jabolko, ki predstavlja vse njegovo imetje, naj ga ona izroči vladarju. Mati sprejme skromno darilce. Jabolko postavi na velik zlat pladenj in ga kot revežev dar pokloni sinu. Čeprav je jabolko samo za vladarja nevredno darilo, se zaradi zlatega krožnika in prinašalke spremeni v poklon, ki je vreden vladarjeve časti in dostojanstva.

Tako tudi Marija Pomočnica izroča naša dobra dela Jezusu. Zase nič ne zadrži. Če damo njej, izročimo Jezusu.

Kot Pomočnica pa tudi naša dobra dela očisti, okraši s svojimi zasluženji in jih ozaljša z lastnimi krepostmi. Pri Bogu doseže, da Jezus rad sprejema naše delo, četudi je malenkostno in siromašen dar za Kralja kraljev in Vladarja vladarjev. Tudi naša soustanoviteljica sv. Marija Mazzarello, ki jo je don Bosko kot prvo izbral za predstojnico naše družbe HMP, je vedela, kako uresničiti to, kar je učila svoje hčerke: biti »resnična Marijina podoba«. Prosila je don Boska, da bi rekel Mariji, naj nam pomaga, da bomo po njenem zgledu žene globoke notranjosti, modre žene, pomočnice med mladimi tako, da bi preoblikovale vse njihovo življenje v podaljšan Magnifikat.

Tako lahko tudi mi danes prosimo za te učinkovite besede, ki bi nas preoblikovale in napravile bolj rodovitne v našem poslanstvu.

S. IVICA OBLAK FMA

»Povem vam, da vas ima Marija zelo zelo rada. Ona je tu, sredi med vami. Marija prebiva in hodi po tej hiši in jo pokriva s svojim plaščem.«

»Delajmo samo za Jezusa«

S. MILENA DERLINK FMA

Sestra Agneza je v veliki predanosti in z veliko-dušnostjo preživela 33 let svojega razgibanega redovnega življenja.

Kot mnogo drugih deklet so tudi njo salezijanci usmerili v družbo hčera Marije Pomočnice. Tako je tudi ona odpotovala v Italijo še prej, kot so bile sestre FMA navzoče na naših tleh, kar se je

zgodilo leta 1936, ko je Agneza komaj vstopila v noviciat v Coneglianu. Kolegice iz tistega časa se jo spominjajo, da je bila vedno vesela, goreča v molitvi, navdušena nad svojim poklicem. Želela se je hitro in dobo naučiti novega jezika in bila je vesela, ko ji je to uspevalo. Po značaju je bila odločna, zato ji ni bilo lahko ubogati in se podrediti skupnemu življenju. Bila je tudi zelo občutljiva, a hkrati preprosta. Ni jo bilo sram povedati, da prihaja iz revne družine in je bila zelo hvaležna za vse, kar ji je bilo podarjeno. Žalostna je bila, ko so kot kandidatino poslali domov njeno sestro Otilijo, nadvse pa je bila vesela, ko je njena sestra Julijana naredila zaobljube in tudi ona postala hčerka Marije Pomočnice. Čas noviciata je zelo dobro izkoristila in naredila prve zaobljube.

Prva tri leta je ostala v Coneglianu v Italiji kot asistentka gojenk. Potem pa se je leta 1941 vrnila v Slovenijo, kjer so v Ljubljani sestre že odprle otroški vrtec in internat za dekleta. S. Agneza je postala asistentka dekletom. Toda začela se je že druga svetovna vojna in težki časi po njej. Zelo je trpela, ko

S. Agneza (zadaj) s skupino deklet

so leta 1947 sestram odvzeli vse in jih razgnali, pa tudi ker se je ena od njenih sester pridružila komunistični partiji. Ta bolečina jo je vedno spremljala in jo spodbujala, da je še bolj zvesto živela svoj poklic.

Tako je po vojni najprej delala kot gospodinja v župnišču v Veržetu. Trpela je ne le zaradi naporenega dela in skrajne revščine, ampak tudi, ker ni mogla mladih, zavedenih od komunističnih idej, voditi k Bogu. Imeli so jo zelo radi zaradi njene prijaznosti, delavnosti in natančnosti pri delu. Eno od svojih sester, s katero se je občasno srečevala, je spodbujala: »Delajmo samo za Jezusa. Pogum. Nebesa bodo lepa.«

Spominjala se je nasvetov predstojnic in hrepenela po tem, da bi spet lahko zaživela v skupnosti. To se je zgodilo leta 1953, ko je lahko prestopila mejo in se pridružila sestram v Padovi, kjer je bila učiteljica glasbe. Na žalost pa ni imela veliko znanja o glasbi, zato so bile pevske vaje pravo mučenje zanjo in za novinke. Toda s. Agneza je ostajala vedra, čeprav je vedela, da imajo mnoge

S. AGNEZA ŠPUR

ROJENA

21. 1. 1915

Gornje Krapje

PRVE ZAOBLJUBE

6. 8. 1938

Conegliano (Italija)

VEČNE ZAOBLJUBE

5. 8. 1944

Ljubljana

UMRLA

Reka (Hrvaška)

23. 12. 1969

novinke veliko več znanja kot ona. Če ni uspela kot dobra učiteljica glasbe, pa je vse učila s svojim življenjem. V njej so videle veliko prizadevnost, ponižnost in predanost Bogu. V naslednjih letih je v drugih hišah delala kot vzgojiteljica v otroškem vrtcu in asistentka prazničnega oratorija. Občudovali so predvsem njeno preprostost in mirno vedrino. Ena od deklet se je spominja: »Nikoli ni bila nepotrpežljiva. Z njo se je bilo lepo pogovarjati. Poslušala je, sočustvovala in nas spodbujala k dobremu.« Tudi ravnateljica iz tistega časa jo je zelo pohvalila, da je bila zelo ponižna, delavna, ubogljiva. Bila je pripravljena za kakršno koli delo. Moč za prenašanje trpljenja je našla v močni povezanosti z Bogom. Leta 1960, ko se je v Lovranu na Hrvaškem odprl prvi noviciat, pa so jo poslali tja kot asistentko novink. Z novinkami je bila potrpežljiva in razumevajoča in je s tem dosegla zelo veliko. Ena od njih jo opiše, da je bila kot tiha dobrota.

Bila je zelo požrtvovalna in potrpežljiva tudi v prenašanju bolečin. Govorila je: »Polna sem bolečin. Toda pogum. Kako srečne smo, da smo hčerke Ma-

rije Pomočnice.« In njen nasmeh je to potrjeval.

Leta 1963 pa so jo poslali v bližnjo skupnost salezijancev, kjer je bila ravnateljica. Poleg dela v kuhinji in pralnici so sestre imele tudi verouk v župniji in oratorij. Tudi tu je bila zelo požrtvovalna za najtežja dela.

Njenemu velikemu uspehu pri verouku se je čudil celo župnik.

V svoj dnevnik je zapisala: »Vedno misliti na to, da bi služila in ne da drugi služijo meni. Ubogati, ne ukazovati. Jezus pomagaj mi, da bi vse reševala s teboj pred tabernakljem. Pomagaj mi, da bom znamenje vedrine in bratske povezanosti. Nauči me umetnosti molčati in govoriti ob pravem času, nositi križ in ga ne povzročati drugim. Ne vem, koliko časa mi še ostane. Naj me žeja po tebi, Jezus, naj te ljubim.«

Decembra, malo pred smrtjo, je zapisala: »Leto se končuje. Kje sem? Nikoli več nočem zgubiti zaupanja, to Jezusu ni všeč. Zaupam ti. Ti pa drži svojo roko na moji glavi.«

Jezus jo je zares poklical k sebi še pred božičem, saj mu je v življenju podarila že vse.

Povzeto po Facciamo memoria

»Polna sem bolečin. Toda pogum. Kako srečne smo, da smo hčerke Marije Pomočnice.«

S. Agneza (v sredini) s skupnostjo na Reki

5. 8. 1963 so prve sestre po vojni naredile prve zaobljube, s. Agneza (levo) je bila asistentka

Akcija »Podari veselje otrokom«

MAJA BORLINIČ GAČNIK
Fundacija Don Bosko

Kljub temu, da sv. Nikolaj ob svojem prazniku obišče vse otroke, mu je bila letošnja pot v sirotišnico v Slavini še posebno v veselje.

Zakaj? V Sloveniji praktično nimamo sirotišnic, ki bi skrbele za sirote, kot to od letošnje pomladi počnejo v Slavini pri Postojni.

V Slavino se je zaradi vojnih grozot in ruske agresije preselila sirotišnica iz ukrajinskega Severnodonecka z 20 otroki in drugim osebjem. Otroci se počutijo zelo dobro. Veseli so prijaznih domačinov, lepe okolice in dobre hrane, ki jo uživajo.

Prav zaradi tega je bilo to posebno doživetje tudi za sv. Miklavža.

Fundacija don Bosko je v mesecu novembru organizirala akcijo zbiranja sladkarij in igrač z naslovom »Podari veselje otrokom« in tako sv. Nikolaju pomagala zbrati darila in pozornosti za otroke, ki tam bivajo. Na povabilo k sodelovanju pri akciji so se odzvali številni posamezniki in organizacije (Salezijanski mladinski centri v Celju, v Mariboru, v Ljubljani, nekatere salezijanske in druge župnije ter zaposleni in dijaki Doma Janeza Boska na Rakovniku in v Želimljah).

V Slavino se je zaradi vojnih grozot in ruske agresije preselila sirotišnica iz ukrajinskega Severnodonecka z 20 otroki in drugim osebjem.

Na sam Miklavžev praznik, 6. decembra 2022, je sv. Miklavž sirotišnico tudi obiskal. Predno pa so otroci dočakali njegovo težko pričakovano obdarovanje, so jih presenetili mladi talenti Gimnazije Želimlje, ki so Miklavža spremljali. Angeli, čarodej in glasbeniki so tako pričarali radostne in vesele skupne trenutke.

Otroški nasmehi ob spremljanju čarovniških trikov, vsa presenečenja, petje, navdušenje nad kitaro ter glasbo in živahnost ob vsem drugem dogajanju, ki smo mu bili priča tistega dopoldneva, so plačilo vsem posameznikom, ki so pri celotni akciji sodelovali in pomagali. Iskrena hvala vsem!

Foto: GŽ in DJB

FUNDACIJA DON BOSKO

Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

Svojo donacijo lahko nakažete po položnici oz. UPN obrazcu na transakcijski račun.

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA CHAR

SKLIC SI00 100

Informacije

SPLET fundacija.donbosko.si

FB Fundacija don Bosko

T 041 357 640 (Janez Krnc)

T 030 362 800 (Fundacija)

E POŠTA fundacija@sdb.si

Na Fundaciji don Bosko nadalje sodelujemo pri spremljanju razmer, ki so povezane z rusko agresijo v Ukrajini, ter stanjem v sosednjih državah, kjer je nastanjenih največ vojnih beguncev. Potrebe, ki jih identificirajo številne salezijanske skupnosti v sosednjem delu Evrope, so zelo velike, nanje pa v veliki meri v tem trenutku vplivajo vremenske, zimske razmere. Tudi mi nadaljujemo z zbiranjem sredstev in donacij za pomoč pri blaženju vojnih posledic, s katerimi pomagamo drugim. Vabimo Vas, da se nam pri tem pridružite. Iskrena hvala za vso pomoč.

Greh proti upanju je najsmrtonosnejši od vseh

ANDREJ BALIGAČ SDB

DEKLICA IZ KIJEVA

AVTORJA
Luca Crippa
Maurizio Onnis

PREVOD
Andrej Turk

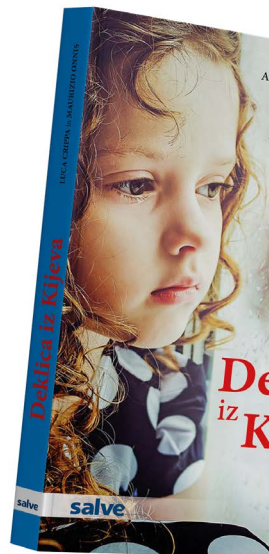
ZALOŽBA
Salve, 2022

Vojna v Ukrajini je zelo aktualna tema: televizija, radio, časopisi, družbeni mediji, vsi se vsakodnevno ukvarjajo z njo z videoposnetki, intervjuji, poročili, fotografijami. Vendar nikoli ni lahko popolnoma razumeti, kaj je vojna, in sočustvovati s tistimi, ki trpijo zaradi njenih posledic. Knjiga *Deklica iz Kijeva* (La bambina di Kiev), ki sta jo napisala Luca Crippa in Maurizio Onnis in je izšla v prevodu Andreja Turka pri salezijanski založbi Salve, pripoveduje o Alisi, desetletni deklici, ki z družino beži pred vojno.

ZGODBA, KI JE ŠE KAKO RESNIČNA

Roman se začne nekaj tednov pred začetkom vojne, ko je bilo še vedno težko, če ne celo nemogoče, verjeti v oborožen spopad. V prvem delu bralec spozna Alisino družino, ki živi skromno, a polno ljubezni v občinskem stanovanju na obrobju Kijeva: njeno ljubečo mamo Polino, Ukrajinko, ki se boji za svojo družino in jo obdaja z ljubeznijo; oboževanega očeta Semjona, ki je vodnik po naravoslovnem muzeju, pogumen oče, pripravljen boriti se za družino; in dedka Oleksandra, ki je že nekaj časa vdovec in se posveča le spominom ter skrbi za mucko Milou. Alisa hodi v šolo, je vesel otrok, ki se rada uči, rada se igra, rada je z družino in je nazadnje s starši Polino in Semjonom ter dedkom

Oleksandrom odšla v kino na ogled filma *Encanto* (Naš čarobni svet). Dedek je dovolj star, da se spominja zgodb o drugi svetovni vojni in si ne more predstavljati, kako bi se ta tragedija lahko ponovila v osrčju Evrope. O vsem tem so se pogovarjali 23. februarja zvečer na domu družine Melnyk. Ko 24. februarja na obrobje Kijeva začnejo padati bombe in v mesto pridejo ruski vojaki, nihče ni zares pripravljen na razmere. Alisa se nenadoma zbudi in jo prevzame groza, ki ji ne more dati imena. Kaj se dogaja? Je to torej vojna? Kljub nevarnosti se Semjon odloči, da bo šel z dedkom po oblačila in mačko, a na poti nazaj postane žrtev ruskega izstrelka. Dedek se po sreči izogne napadu in se vrne domov z občutkom krivde zaradi tega, kar se je zgodilo. Polina, uničena zaradi izgube moža in nenehnega ruskega bombardiranja, se odloči zapustiti prestolnico, da bi otroka in očeta spravila na varno. Po prihodu na most čez Bučo pa se morata Alisa in njen dedek zaradi ruskega bombardiranja ločiti od Poline, ki ostane na drugi strani. Deklica in njen dedek sta prisiljena nadaljevati pot brez mame, zato morata zbrati pogum in se čim bolj oddaljiti od vojne norosti. Tako se korak za korakom, iz pokraji-

ne v pokrajino, odpravita na dolgo pot na varno, vsak dan bolj zaskrbljena za usodo matere, za katero ni znano, kje se nahaja ...

OSEBNA POTOPITEV V ALISINO POTOVANJE

Luca Crippa in Maurizio Onnis pripovedujeta o potovanju Alise in njenega dedka med uničenimi mesti, telovadnicami in postajami, spremenjenimi v sprejemne centre. Neverjetna zgodba, ki nas popelje nazaj v krutost zločinov, ki so bili brezobzirno storjeni v času nacizma: igralci, čas in kontekst se spremenijo, a scenarij, umazan z nedolžno krvjo, žal ostaja enak.

Kot je bilo omenjeno na začetku, knjiga *Deklica iz Kijeva* v bralcu vzbudi veliko čustveno vpletenost. Pisatelja znata prenesti občutke, čustva in misli protagonistov: začetno zmedenost, strah, bolečino ločitve, grozo, pa tudi moč in pogum, ki ju kljub vsemu ženeta naprej. Crippa in Onnis sta se izkazala pri pripovedovanju o vojni z vidika majhne deklice, ki strahove in upanje zaupa dnevniku, da je ne bi preplavile

negativne misli. V tem smislu lahko Alisino zgodbo beremo tudi kot zgodbo o odraščanju deklice, ki mora hitro odrasti in dozoreti, da bi se lahko spopadla s situacijami, ki so večje od nje. Pravzaprav v hipu postane odrasla in spozna, da pravljič ni več, a da je zelo pomembno, ključno, da ne izgubimo upanja. Iz romana ni razvidna le kronika dramatičnih dogodkov, kot so bombardiranje in nasilje, ki so povzročili smrt, ruševine, lakoto, razseljene osebe, sirote, fizično in psihično škodo, temveč tudi velik duh solidarnosti in odpornosti Ukrajincev, žrtev nesmiselne vojne.

POT SPREOBURNJENJA

Deklica iz Kijeva danes živi v Milanu. Njeno pravo ime ni Alisa, a je v redu. Živi s svojimi spomini in strahovi, vendar se želi vrniti v Ukrajino. Ne zdaj, ne še zdaj, a Kijev ostaja »dom«, kraj, kamor se je treba vrniti.

Alisa je tudi odisejada 7 milijonov ljudi, ki so od prvih dni vojne poskušali z vzhoda Ukrajine doseči (večinoma) Lvov in nato bližnjo poljsko mejo. Pot, ki je veliko bolj podobna bolečemu križevemu potu: reka žensk, otrok in starcev (moški so v veliki večini ostali doma), ki so jih prizadeli mraz, lakota, utrujenost in bombe.

Deklica iz Kijeva se prebere v nekaj urah, vendar bralca pretrese do dna, vzbuja ogorčenje nad človeško bestialnostjo in hkrati upanje na prihodnost. To knjigo je treba prebrati, da bi se zavedali, kaj se lahko zgodi vsakemu od nas v podobnih razmerah. Očistimo polje ogromne hinavščine: tisti, ki bežijo iz Kijeva (potem ko so morda parkirali svojega Yarisa pred hišo, s polnim prtljažnikom živil, ki so jih pravkar kupili v kateri izmed trgovin Mercatorja, Spara, Leclerca ... , preden so šli v kino in na pomfrit v McDonald's), so enaki nam. To smo mi, to bi lahko bili mi.

Alisa pa bi bila prav tako lahko naša hčerka ali vnukinja, ko bi prišla iz šole, odložila nahrbtnik, prižgala pametni telefon in brskala po videoposnetkih na TikToku. Prizor, ki se vsak dan ponavlja v naših domovih. V tem je po mojem mnenju prava moč knjige Crippe in Onnisa.

Stoletno drevo, a dober sad

MARJAN LAMOVŠEK SDB

Jesenski
Rakovnik v
Ljubljani se je
19. novembra
2022 spremenil
v pisane barve
in zunanji mraz
je premagala
toplina mnogih
src salezijanske
družine, ki se
je zbrala na
praznovanju
100. obletnice
delovanja
salezijanske
inšpektorije sv.
Cirila in Metoda.

Pred oltar postavljamo simbolično drevo, ki predstavlja 100-letno rast naše salezijanske inšpektorije. V njej je zajeto posvečeno življenje sobratov, skupnosti, salezijanske družine, sodelavcev, mladih fantov in deklet, ki so bili in so še deležni rasti in sadov tega drevesa. Je podoba življenja, bogastva in razmaha salezijanske karizme v tem delu srednje Evrope, kakor jo lahko razberemo tudi iz danes odprte razstave ob rakovniškem gradu. S postavitvijo zavodov na Rakovniku, Radni, Kodeljevem, Veržeju in drugod so zrastle prve jasno izoblikovane veje tega salezijanskega drevesa.

1901–1941

Veje slovenskega salezijanskega drevesa so se zlasti v času med obema vojnama močno okrepile. Bujno so ozelenele, ko se je večalo število otrok po oratorijih, ko je vse več mladih v obrtnih šolah pridobilo znanje in poklic čevljarja, krojača, mizarja, črkostavca, tiskarja ... Drevo je svoja semena raznašalo tudi širom sveta, ko so iz tega svetišča odhajali misijonarji v daljne kraje Južne Amerike, Kitajske, Indije, Afrike ... Med njimi božji služabnik Andrej Majcen, ki je v Vietnamu iz semena našega drevesa zasadil novo drevo. Danes bujno raste in od tam raznaša kalí po vsem svetu – poglej čudo, po vietnamskih misijonarjih tudi nazaj v Slovenijo.

1941–1950

A tudi slovensko salezijansko drevo ni

vedno le zelenelo in cvetelo. Mraz vojne in sovraštva po njej je močno zdesetkal njegovo krošnjo. Mnogi salezijanci so delili usodo s tisoči pokončnimi slovenskimi mučenci, ki jih je v brezdanja brezna posekal meč sovraštva tedanjih krvoločnih oblastnikov. Vse krepke veje salezijanskih zavodov so bile iztrgane s tega drevesa in salezijanski plodovi z njih poteptani in zasramovani. Ostalo je le nekaj skromnih mladik, ki pa so se le stežka opomogle.

1950–1991

Čeprav v hladu in somraku časa brezbožnega režima v desetletjih do slovenske pomladi se je slovensko salezijansko drevo vendarle nekoliko opomoglo. Razraslo se je v številne vejice, ki jih predstavljajo župnije, kjer so salezijanci v tem času delovali in obstali. Politična odjuga in pogum takratnih sobratov sta omogočila začetek šole za salezijance v Sloveniji in s tem dotok novih mladih moči. In drevo je zopet začlenjalo plaho brsteti.

1991–2022

A tudi to naše drevo je doživelo svoj preporod in pomlad. Do tedaj drobne vejice so začele pridobivati na moči in vitalnosti, življenjski sokovi po drevesu so se z začetkom demokratizacije in samostojnosti Slovenije začeli prešerno pretakati po vseh njegovih porah. Po naši deželi se je začel val oratorijev; salezijanska gimnazija je kot prva orala ledino v slovenskem katoliškem šolstvu. Številni mladinski centri, socialno

delo, glasbena šola, center domače in umetnostne obrti, domovi srečanj, razvijanje prostovoljstva in animatorstva – vse to je novo in novo bogastvo, s katerim preseneča to naše drevo. Pa ne le v Sloveniji, tudi v sosednjih deželah med slovensko manjšino in med katoliško diasporo v Srbiji in Črni gori.

Foto: Patricija Belak

2022–

Slovensko salezijansko drevo. Stoletno. Krepko zasidrano, v svoji krošnji pa bogato z mnogimi spoznanji in izkušnjami. Na njegovih vejah so tudi že dozoreli sadovi sobratov, ki so se vse svoje življenje razdajali in mladim prinašali bližino in novo upanje.

Na to stoletno drevo se danes za nove sorte sočnih plodov kot mladike vcepljajo sobratje misijonarji od drugod. Prihajajo iz daljnih in nepoznanih navad in kultur, da vsrkajo sokove slovenske salezijanske izkušnje in jih oplemenitijo z nektarjem novega, drugačnega, svežega – in vendar salezijanskega, po don Boskovem duhu. Tudi zato slovensko salezijansko drevo raste v upanju, da se bo navkljub viharjem današnjih dni krepilo in v ta

prostor in čas prinašalo sad, ki ne bo le okusen, sočen in lep na pogled, ampak bo v sebi nosil slutnjo nečesa novega, velikega – večnega. To je, da bi se vendarle uresničilo to, kar je bila želja sv. Janeza Boska, ki je to salezijansko drevo – tudi slovensko – zasadil: Rad bi vas videl srečne tukaj in v večnosti.

CAGLIERO 11

PIX

Salezijanska
misijonska animacija

SALEZIJSKI SVET • 2022

ANGOLA | MOXICO

Fanta iz angolske pokrajine Moxico [1]

ZAMBIJA | MAKULULU

Mladi v glasbenem orkestru Don Bosco Chiloto [2]

TOGO | AKODESSÉWA

Matere z otroki v salezijanskem dispanzerju [3]

ZAMBIJA | CHAWAMA

Srečanje mladih salezijanskih animatork [4]

ETIOPIJA | BOSCO CHILDREN

Učenec poklicne šole [5]

KAMERUN | NKOLE AFEME

Skupina kitaristov v
teološkem študentatu [6]

JAPONSKA | TOKIO-MEGURO

Zbiranje pomoči za Indijo [7]

KAMBODŽA | SIHANOUKVILLE

Učenci poklicne šole Don Bosco Hotel School [8]

ZDA | LOS ANGELES

Prostovoljka pomaga otrokom izražati čustva z glino [12]

KOLUMBIJA | CIUDAD DON BOSCO

Otroci vojaki, rešeni iz konfliktov, v varni hiši [9]

BRAZILIJA | AMAZONIJA

Otrok iz plemena Xavante uživa v vodi [10]

ALBANIJA | TIRANA

Romska dekleta na festivalu v salezijanskem dnevnem centru [13]

FIDŽI | SUVA

Otroci v salezijanskem vzgojno-mladinskem centru [11]

PORTUGALSKA | LIZBONA

Mladi salezijanski misijonarji: Erick, Celso, Christophe in Grégoire [14]

ETIOPIJA | DILA

Otroci s podružnice v hribovitem predelu [15]

Fotografski viri: 1. Arhiv Luigi Liberali, SDB 2. Pavel Ženišek, SDB 3. Arhiv Cyrille Agbomadj, SDB 4. Pavel Ženišek, SDB 5. Pavel Ženišek, SDB 6. Arhiv Ignace Fouda Bieme, SDB 7. Arhiv Mikaer Lap, SDB 8. Arhiv Missioni Don Bosco Torino 9. Alberto Lopez, Misiones Salesianas Madrid 10. Arhiv Missioni Don Bosco Torino 11. Afi'a Enosa, SDB 12. Christina Mendoza 13. Arhiv Salezijanci Albanija 14. Pavel Ženišek, SDB 15. Pavel Ženišek, SDB

Novice iz salezijanskega sveta

Mini oratorij v Sevnici / Da otroci in animatorji ne pozabijo, kako je videti oratorij, v SMC Sevnica med šolskim letom enkrat mesečno organizirajo mini oratorij.

Program je zelo podoben pravemu oratoriju, le da traja samo en dan. Začnejo ga z bansom in štetjem, nato pa sledijo spoznavanje svetnika in delavnice, na koncu pa še velika igra.

Na mini oratoriju, ki je potekal v soboto, 22. oktobra 2022, so otroci spoznavali papeža Janeza Pavla II. in mater Terezijo. Čeprav se razlikujeta v mnogih rečeh, so ugotovili, da imata skupno točko: oba sta na prvo mesto postavila Boga.

Delovna akcija v Vojvodini / Dijaki Doma Janeza Boska v Želmljem so se med jesenskimi počitnicami 2022 odpravili na delovno akcijo. Pot jih je zanesla v Mužljo v Vojvodini, kjer živijo pretežno Madžari. Gostili so jih tamkajšnji salezijanci, ki vodijo dijaški dom Emavs in župnijo. V delovnih akcijah so očistili lokalni park ter pomagali pri urejanju okolice, podiranju dreves, betoniranju in pleskanju. Z mladimi iz lokalnega okolja in dijaki tamkajšnjega salezijanskega doma so organizirali oratorij, pripravili skupno druženje z animatorji, se pomerili v nogometu (in zmagali) ter se kulturno obogatili v krogu lokalnih prebivalcev. Ob delovni akciji, ki jo podpira Erazmust+, so si ogledali še zanimivo vas Belo blato in vojvodinsko mesto Zrenjanin ter Beograd.

Priprava na Brezmadežno / Sestre FMA smo se na svetovni ravni združile v pripravi na praznik Brezmadežne. Imele smo 12-dnevno v smislu 12 zvezd, ki obdajajo Marijo. Prosile smo za razne skupine: za družine, mlade, vzgojitelje, sodelavce, nekdanje gojenke in gojence, prostovoljce, dobrotnike, dekleta v formaciji, sestre z začasnimi zaobljubami ter vse FMA, posebej misijonarke ter vrhovno mater in njen svet.

Jesenski oratorij / Od 2. do 4. novembra 2022 je v SMC Maribor potekal jesenski oratorij. Kot vedno smo se potrudili sestaviti program, ki bi bil zanimiv tako starejšim kot mlajšim otrokom.

Posebne duhovne vaje // Od 6. do 12. novembra 2022 so se člani salezijanskih inšpektorialnih svetov inšpektorij pokrajine srednja in severna Evropa skupaj s pokrajinskim svetovalcem Romanom Jachimowiczem udeležili duhovnih vaj, ki jih je vodil vrhovni predstojnik Ángel Fernández Artime. To je bil čas, bogat z razmišljanji, ki jih je vrhovni predstojnik predstavil na temo posvečene salezijanske identitete v luči 28. vrhovnega zbora. Vrhovni predstojnik je nakazal nekaj prednostnih nalog, povezanih s službo vodenja in animacije inšpektorja: skrb za življenje in poklicanost vsakega sobrata, evangelizacija in vzgoja mladih v veri ter prednostna izbira za najrevnejše in najbolj potrebne otroke in mlade kot bistvena značilnost salezijanske karizmatične identitete.

Kratko, a sladko // Jesenske počitnice so bile res kratke, saj so brez praznikov trajale le tri dni. Kljub temu pa smo na Skali tudi za ta čas pripravili program, ki se ga je udeležila skupinica otrok in mladostnikov. Program je obsegal ustvarjalne delavnice, cirkuške veščine, akrobatiko, ples, pa tudi kuharsko delavnico, v kateri so vsak dan poskrbeli za slastno kosilo. Velik pečat so pustili prostovoljci iz tujine, ki so s svojim znanjem in izkušnjami obogatili program. *BJ*

Vikend za športne animatorje // V petek 21. 10. 2022 smo se zbrali na prvem vikendu za športne animatorje v Želimljah. Gosta Rok Rojko in Maja Kavčič sta podelila svoje izkušnje v salezijanskem športu in povedala, kaj jima je to dalo za življenje. Igrali smo nogomet, odbojko, košarko. V praktičnem delu izobraževanja nam je kineziolog predstavil potek treninga in še marsikaj uporabnega. *Mitja P.*

Srečanje salezijanskega gibanja // Lansko leto smo z letalom potovali na Malto, letos pa smo se od 25. do 27. 11. 2022 zapeljali k našim sosedom na Hrvaško, v adventni Zagreb.

16 držav, 60 predstavnikov. Mladi, sestre FMA in salezijanci. Ko je na kupu toliko mladih ljudi in v vseh gori ljubezen do don Boska in Marije Dominike Mazzarello ter Jezusa Dobrega Pastirja, ne pričakuješ drugega, kot da bo dobro. Zelo dobro. In je tudi bilo.

S srečanja prihajamo motivirani, veseli in zadovoljni. Polni novih idej, poznanstev in rešitev. Okrepljeni z veseljem in ljubeznijo. *Ema Kregar*

Odkloplen Grega na 3D večeru / 25. novembra 2022 je v okviru 3D večerov nastopil Grega Strajnar. Navdušil nas je s svojim prepričljivim glasbenim nastopom, ni nas pa pustil ravnodušnih ob svoji življenjski zgodbi. S takimi dogodki želimo tudi v bodoče povezati mlade v Celju in jim predstaviti sodobno katoliško glasbo.

Praznik sv. Lucije / Sicer dokaj osamljena cerkev sv. Lucije na Plavju v župniji Škofije je oživela, da že dolgo ne tako. Mlado je poromalo tja kar peš, seveda z Lucijinimi lučkami v rokah. Pevski zbor v številni zasedbi je dajal slovesnosti ritem in melodijo. Škofov vikar, msgr. Slavko Rebec, je visoko vihtel aspergil z blagoslovljeno vodo, ko je blagoslovljal obnovljeno zunanjo podobo cerkve, med slovesno mašo pa postavil v službo dva nova delivca svetega obhajila. Za zaključek so se pa Plavčani tako izkazali, da smo ostali brez besed in polnih ust pred cerkvijo ob pogostitvi. *MR*

Srečanje študentskih domov / 7.12. 2022 je po študentski sv. maši v Študentskem domu Alojzije Domajnko (ŠDAD) prišlo do prvega in s tem zgodovinskega srečanja med dvema študentskima domovoma – domom sester FMA (ŠDAD) in salezijancev (Študentski dom Rakovnik). Pobudo so dali študenti sami, ki so večer tudi oblikovali. Z njimi sta bila odgovorna iz obeh domov, s. Barbara Poredoš FMA in Jure Babnik SDB. Na večeru ni manjkalo veselja, petja, družabnih iger, pa tudi duhovnih spodbud, usmerjenih k Mariji, ki vsakega obiskovalca salezijanske hiše skrbno vzame pod svoj plašč. *sBP*

Razločevanje s s. Assunto / Sestre FMA smo se zbrale za dan razločevanja za novo inšpektorico, in sicer v dveh skupinah: prva v nedeljo, 27. 11., in druga v ponedeljek, 28. 11. 2022. Skupaj z vrhovno svetovalko s. Mario Assunto Inoue Sumiko smo molile, razmišljale in si podelile naš pogled na potrebe naše inšpektorije ter želene lastnosti bodoče inšpektorice.

Izdelovanje božičnih voščilnic / V študentskem domu Alojzije Domajnko v Ljubljani so študentke pod mentorstvom Eme Kregar izdelovale božične voščilnice ter odkrивale in razvijale svoje talente. Hkrati pa prispevale svoj delež v sklad ŠDAD.

Izdelovanje božičnih voščilnic / V SMC Rakovnik so otroci in mladi v adventnem času pridno izdelovali božične in novoletne voščilnice. Poleg prijateljev in sorodnikov so se voščilnic razveselili tudi v domu starejših občanov.

Katehetska duhovna obnova / V soboto, 3. 12. 2022, so sestre FMA zbrale slušatelje Katehetsko-pastoralne šole in člane škofijske Skupnosti katehistov škofije Novo mesto na adventni duhovni obnovi, ki jo je vodil domači škof dr. Andrej Saje. V vodeni molitvi ob Božji besedi, skupni podelitvi in obhajanju sv. maše se je utrjevalo občestvo z Bogom in med seboj. *sDT*

Istituto Figlie di Maria Ausiliatrice
Sostegno di Don Bosco
 Ambito Pastorale Gioventù

**PONTIFICIA FACOLTÀ DI
SCIENZE DELL'EDUCAZIONE
AUXILIUM**

*Insieme
per un nuovo impulso alla
Catechesi*

Webinar

**"L'IDENTITÀ CATECHETICA ED
EVANGELIZZATRICE DELL'ISTITUTO FMA"**

Webinar o katehezi FMA / Sestre, ki v centralnem vodstvu v Rimu skrbijo za področje mladinske pastorale, so organizirale spletni seminar »Katehetska in evangelizacijska identiteta družbe FMA«. Seminar je potekal v različnih jezikih od 2. do 6. 12. 2022. Udeležile smo se ga tudi iz slovensko-hrvaške inšpektorije.

Mreža mladinskih centrov Ljubljana / 13. novembra 2022 je Mreža mladinskih centrov Ljubljana gostila izobraževalno-družabni oddih za prostovoljce »Povezan s seboj, povezan z mladimi«. Dogodek, namenjen zahvali prostovoljcem ljubljanskih mladinskih centrov za njihov prispevek pri delu z mladimi, podpora za lažje opravljanje tega plemenitega poslanstva ter povezovanju s skupnostjo prostovoljcev mreže, so članice Mreže MC LJ gostile v Salezijanskem mladinskem centru Rakovnik.

Prvi Hobitorij v zgodovini! / V Novem mestu smo 19. novembra 2022 ponovno izvedli animatorij v živo. Zelo smo bili veseli, ko smo videli, da se je na dogodek prijavilo skoraj 80 animatorjev. Za temo Animatorija smo izbrali Hobita, za vrednoto pa poklicanost. Dan smo začeli s skupnim pozdravom, učenjem himne in molitvijo. Sledili so kratki izseki iz prvega dela filma in kratek uvod v kateheze. Pri katehezah smo se pogovarjali, kaj menimo, da je poklicanost, kaj poklicanost pomeni za nas in kam mislimo, da nas je poklical Bog. *Lea Volčanšek*

Mariborska hobitska noč / Mladi iz Združenja animatorjev Oratorija iz mariborske nadškofije so 2. decembra 2022 organizirali filmski maraton s Hobitom. Dogodka, ki so ga poimenovali »Hobbit Night«, se je udeležilo okrog 40 animatorjev. Sprejeli so jih nasmejani prostovoljci. Pred ogledom so jih preko spleta pozdravili tudi voditelji Združenja animatorjev, ki so se tisti čas mudili na konferenci na Dunaju. Poleg ogleda filmov jim je Tolkienov fantazijski svet predstavil še Jani Družovec.

Adventno srečanje z Bogom // Od 9. do 11. decembra 2022 smo se zbrali na Adventnem srečanju z Bogom na Bledu z željo, da si zagotovimo mir in se umaknemo iz vsakodnevnega vrveža ter se dobro pripravimo na božične praznike.

Petindvajset mladih nas je skupaj z voditeljema ustvarilo kvalitetno okolje za poglobitev vere in odkrivanje darov, ki jih je Bog položil v naše življenje.

Duhovne vaje v Želimljem // Želimeljska salezijanska ustanova je ob gimnaziji in dijaškem domu že desetletja znana tudi po duhovnih vajah za osnovnošolsko in srednješolsko mladino ter ministrante. Na četrto adventno nedeljo se je zaključil adventni sklop štirih duhovnih vaj, na katerih so se zvrstili otroci od 4. do 7. razreda, od 6. do 8. razreda, od 7. do 9. razreda ter ministranti.

Adventna rdeča nit, ki je spremljala potek duhovnih vaj, je bil film *Fatima* in njegovo sporočilo o molitvi, posebno o molitvi rožnega venca.

Razstava jasic // V Rokodelskem centru DUO Veržej je 9. decembra 2022 potekala krajša slovesnost ob odprtju in blagoslovu 14. razstave slovenskih jasic in jasic Društva ljubiteljev jasic Slovenije. Blagoslov je opravil predstojnik slovenskih salezijancev Marko Košnik, ki je ob tem spodbudil k upanju, pogumu in pogledu naprej, čeprav se zdi, da trenutni čas temu ni naklonjen. Odprtje in blagoslov sta potekala v navzočnosti obiskovalcev in gostov. Med njimi sta bila odhajajoči župan občine Veržej Slavko Petovar, novi župan Drago Legen, drugi predstavniki lokalnega življenja in ustanov, gostje Penziona Mavrica in drugi obiskovalci.

Usposabljanje oratorijskih voditeljev // Od 16. do 18. decembra 2022 je v Veržeju potekal prvi termin usposabljanja Oratorijski voditelj I. Udeležilo se ga je 13 mladih prostovoljcev z 8 različnih oratorijev. Na njem so mladi, ki vstopajo v vlogo voditeljev ali sovoditeljev oratorija, spoznali pedagoške in karizmatične temelje oratorija ter pridobili nekatere bistvene kompetence, ki jim bodo pomagale pri njihovem poslanstvu.

Rajni naročniki, člani mašne zveze in molivci za duhovne poklice

Martina Balažic, Bratonci; Jožef Gačnik, oče SDB, Videm; Marija Kolaž, Bratonci; Ivana Marjanovič, Kokrica; Štefan Mlinarič, Turnišče; Frančiška Novak, Bratonci; Anton Rant, SDB duhovnik, Argentina; Marija Šarkanj, Bratonci; Ana Tramte, mati FMA, Dolenje Dole; Karolina Truden, Stari trg pri Ložu; Ana Turk, Šempeter pri Gorici.

Anton Rant SDB (1935–2022)

»Don Bosko je dejal, da ko salezijanec umre med delom, je to dan slave za salezijansko družbo. Čeprav Antonio že nekaj let ni več mogel delati neposredno, je ne le delal vse življenje, ampak je znal svojo bolezen darovati Bogu za salezijanske poklice in za Cerkev,« so zapisali na spletni strani salezijanske inšpektorije Južna Argentina ob smrti salezijanskega duhovnika Antona Ranta, ki je umrl 5. septembra 2022 v starosti 87 let.

Anton se je rodil v Kranju 28. junija 1936 očetu Janku in mami Marini, rojeni Gogala. Družina se je ob koncu druge svetovne vojne umaknila in nekaj časa živela v begunskem taborišču, dokler se ni uspela izseliti v Argentino. Pri 20 letih je izpovedal prve redovne zaobljube

be v salezijanski družbi, v duhovnika pa je bil posvečen 15. septembra 1963 v Córdobi.

Deloval je v različnih salezijanskih ustanovah in skupnostih. Rant je preživel 16 let v škofiji Río Gallegos, od leta 2000 do 2016, predan pastoralnemu delu v katedrali Naše Gospe iz Lujana, župniji sv. Janeza Boska in župniji sv. Jurija.

V Gallegosu je kot župnik izstopal po svojem neutrudnem delu. Njegova predanost ga je pripeljala celo do ustanovitve Društva prijateljev katedrale, s katero mu je uspelo obnoviti zgodovinsko katedralo, ki so jo tedaj upravljali salezijanci. Krajevni škof ga je imenoval za tajnika, kanclerja in vikarja ... in tudi s temi odgovornostmi je deloval dalje in v četrti, ki ni imela kapele, v nekaj letih zgradil čudovito cerkev, posvečeno svetemu Juriju.

Kasneje mu je bilo težko zapustiti Río Gallegos in se vrniti v Buenos Aires, a takoj ko je prišel, se je spet lotil dela ... dokler zaradi starosti in zdravstvenega stanja ni sprejel svojega zadnjega cilja, skupnosti Casa Zatti za starejše in bolne salezijance v Almagru.

Salezijanec Juan Francisco Tomás je zapisal: »Večkrat sem živel in delal z njim. Z Jorgejem Blancom je bil naš učitelj liturgije, ko smo bili mladi duhovniki. V življenju z njim sem lahko odkril darove bratstva, velikodušnosti v predanosti, delu, delu in delu, podprtem z močno molitvijo in sposobnostjo posodabljanja. Tudi njegova pripravljenost do nenehnega študija in njegova ponižnost, ko me je spraševal ali me prosil za novosti, da bi bil na tekočem ... Ko se je razjezil, je bilo zlahka opaziti: postal je rdeč kot paradižnik, a nikoli ga nisem videl, da bi povzdignil glas, da bi izrazil svoje nezadovoljstvo.

Dragi Antonio, prispel si v Očetovo hišo. Posreduj od tam za vse, ki te imamo radi in se te bomo vedno spominjali. Posreduje za nove poklice v salezijansko posvečeno življenje, posreduje za južno Argentino in za njene pastirje.«

Ana Tramte (1932–2022)

Psalmistove besede zaupanja in predanosti: »Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka« (Ps 23) so označile prehod v večnost mame Ane Tramte iz Dolenjih Dol, župnija Škocjan pri Novem mestu. V zadnjem srečanju v bolnici, ko jo je hčerka opogumila: »Mama, Dobri pastir je tukaj, s Teboj!« in je druga hčerka dodala: »Kar stisni se

Mu v naročje,« je mama – po spokojnem spancu zadnjega dne – odprla oči in jih počasi zaprla za večno.

Bambičeva Ančka iz Grmovelj je kot prva hčerka za petimi brati razveselila mamo Marijo in očeta Franca, za njo pa še sestra Tončka, s katero sta bili vse življenje tesno povezani. Mehko očetovo srce, mami na odločna dobrot in močna vera obeh sta jo zaznamovala. V življenju je bila kot dobra pastirica: skrbna, korajžna, požrtvovalna, neutrudna, premočrtna ... Po značaju in po vlogah, ki jih je v imela. Po zgodnji izgubi staršev in ob odsotnosti bratov (bodoči gospodar je služil vojsko) sta z mlajšo sestro vodili kmetijo; Ančka je bila gospodar in gospodinja. Ko je kasneje padla odločitev za zaposlitev na pljučnem oddelku novomeške bolnice, se ji je zdelo, da je našla svoj poklic: živeti za bolnike. Ob predanem delu je v mestu našla tudi izvire duhovnosti, iz katerih je črpala vse življenje. Najljubša ji je bila lurška kapela pri frančiškanih v klostru. Ob spodbudi dobrih sodelavcev se je kasneje odprla poročni ponudbi Julija Tramteta, ki ji je bil celo življenje zvest mož in dober oče njunim otrokom: sinu in trem hčeram. Ob skrbi za družino in službo je mama Ana našla čas in neizmerno energijo za dobrodelnost. Vide-la je ljudi v potrebi in jim pogumno prihajala naproti s konkretno pomočjo. Posebej bolnim, preizkušenim, odrinjenim. Kmalu po upokojitvi so sledila leta, ko je predano stregla svojemu nepokretnemu možu, nato pa vse bolj skozi molitev in postopno sprejemanje tudi lastne nemoči dozorevala za dokončno izročitev v Božje naročje. Vsakozi je bila dejavna tudi v domači župniji, ki so jo dolga desetletja vodili salezijanci. Podpirala je duhovnike, verski tisk, dobrodelne ustanove. Predvsem pa je skrbno spremljala pota svojih otrok, vnukov in pravnukov, se posebej veselila hčerke redovnice, ob pešanju fizičnih moči pa postajala »Mojzes, ki moli« za vse svoje, za Cerkev in svet. Med priljubljenimi je bil mami Ani prav psalm o Dobrem pastirju. Hvaležni smo za vsa leta, ko ga je posnemala v vlogi pastirice. Hvaležni pa tudi za to, da jo je On v času onemoglosti še vedno navdihoval in učil, da se je vse bolj prepoznala tudi v vlogi ovčke in se končno v velikem miru 14. oktobra za večno stisnila v Njegovo ljubeče naročje.

Tramtetovi

marianum
ZAVOD MARIANUM VERŽEJ

SENIORJI IN SENIORKE, POZOR! PONUDBA ZA UPOKOJENCE

Odkrivanje
Prlekije in
Prekmurja

Kopanje
v okoliških
termah

Duhovna
in kulturna
ponudba

Miren oddih v
Penzionu Mavrica

4 nočitve
od ponedeljka
do petka

4 polpenzioni

**1 lončarska
delavnica**

**+ dodatnih
- 10 %**

samo 152 € na osebo

Akcija velja
do 30. marca
2023

Rezervacije
051 370 377

V ceno ni
vključeno
doplačilo
turistične
takse.

DDV je vključen v ceno. Pridružujemo si pravico do spremembe cen.
Zavod Marianum Veržej • Puščenjakova ulica 1 • 9241 Veržej
info@marianum.si • www.marianum.si

Možnost ugodnega
nakupa kart
za Terme Banovci.

					SESTAVILA MATEJA	ČAROVNIK (POG.)	URLINA, ODLIKA	KRAJ PRI MARIBORU	ENAKO, PRAV TAKO (LAT.)	NOVOST	PRISTAŠ ARIJANIZMA
					DAVEK NA UVOŽENO ALI IZVOŽENO BLAGO						
					GOVORNIK						
					TUR. ZGOD. IBRAHIM						
					REKA V ŠVICI						
DON BOSKO	UKRAJINSKI NARODNI PLES	MLADOSTNIK	KDOR UPODABLJA Z BARVAMI	AM. PISATELJ GREY				KDOR STANUJE V HIŠI ALI BLOKU	TOMAŽ AKVINSKI		
				NOŽICA PRI INTEG. VEZJU					SL. PISEC KERMVNER		
SL. SLIKAR MAKSIM								VRH V JULIJSKIH ALPAH (2311 m)			
ODLIVEK, PREDMET, KI NASTANE PRI VLIVANJU KOVINE								LONDONSKA GALERIJA			
								KRAJ PRI ŠMAR- JU PRIJELŠAH			
JEZERO V KANADI						NEKDANJI MAKEDONSKI PREMIER ZORAN	SL. PEVEC MIKI AM. FILM. IGR. GIBSON				
NJORKA				ZAMENJAVA (REDKO)						MUŠKATNO BELO VINO	LITINA, ULIV
				SNOV ZA NETENJE							
ANGLEŠKI GLEDALIŠKI IGRALEC EDMUND					RAZPRŠENA TEKOČINA						
					SL. ČARODEJ MIRAN						
DON BOSKO	IGRA NA SREČO								KAZALNI ZAIMEK		
	MARMELADA, MEZGA										
DOMEN ČRNIGOJ			19. ČRKA GRŠKE ABC	NIKA KOVAČ			BOLGARSKI PESNIK IVAN				
							MONGOLSKI VLADAR				
MOŠKI OB POROKI						DEBELO ČRE- VO (ANAT.)					2. IN 1. ČRKA ABECEDA
						23. IN 1. ČRKA ABECEDA					
DRŽAVA V OZEMLJU DRUGE DRŽAVE								GRŠKI BOG MRAKA			
MATEJ TONIN				ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI				SAMOSTAN- SKA SOBICA, CELICA			

GESLO križanke DB 1/2023 pošljite **do 20. marca 2023** na uredništvo revije Don Bosko // 1. nagrada: knjiga Deklica iz Kijeva; 2. nagrada: knjiga Poklicana; 3. nagrada: knjiga Božji služabnik Anton Strle; 4. nagrada: knjiga Akash Bashir; 5. nagrada: modra majica z don Boskovo mislijo; 6. nagrada: rdeča majica z logotipom Don Bosko //

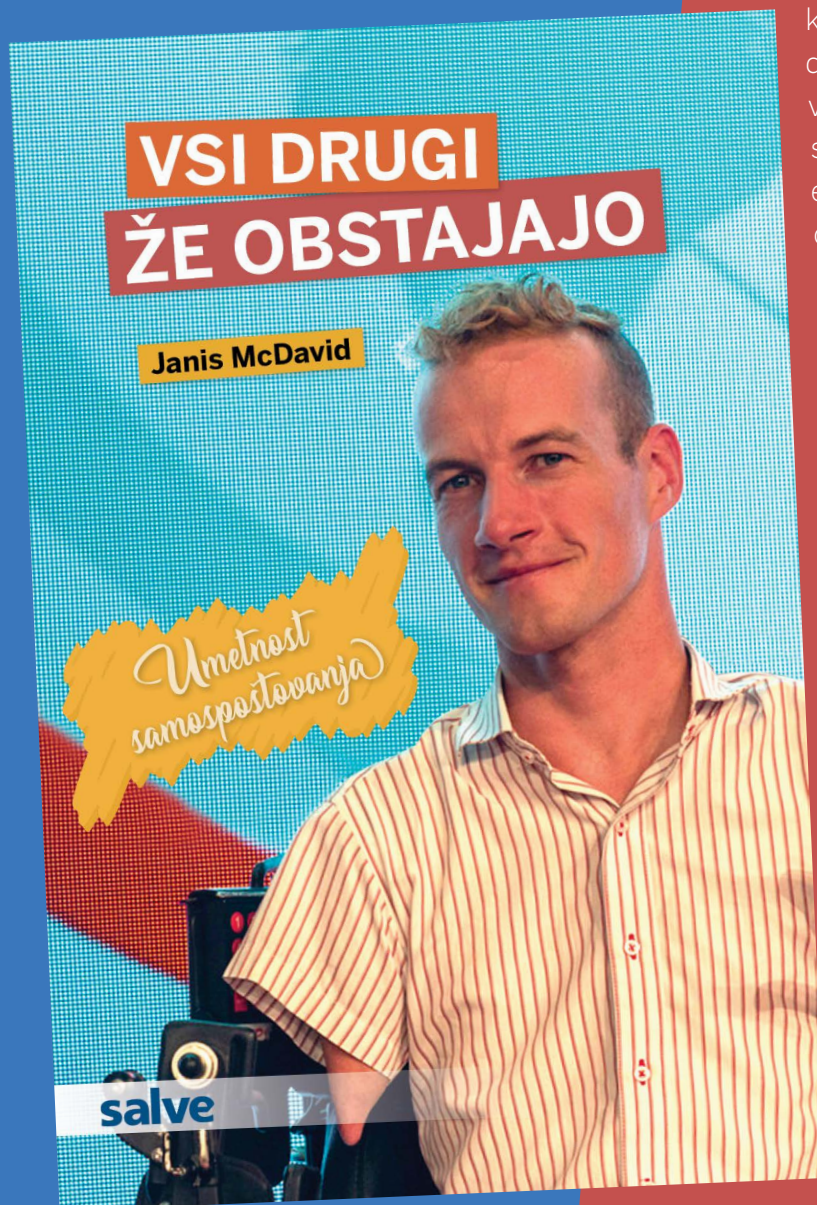
REŠITEV križanke DB 4/2022 Uskovniški tedni // **Nagrajenci:** 1. nagrada: Majda Sabotin, Beltinci; 2. nagrada: Ivanka Urbas, Cerknica; 3. nagrada: Matej Rus, Vrhnika; 4. nagrada: Franc Oblak, Rakek; 5. nagrada: Sonja Zver, Ljubljana; 6. nagrada: Karmen Avsec, Črnuče //

»Od njega se lahko veliko naučiš o *joie de vivre*.«

– Bild

»Njegov optimizem je nalezljiv!«

– Focus

Janis McDavid, rojena leta 1991, je odrasčal v Porurju. Je večkrat mednarodno nagradjeni predavatelj in motivacijski govornik. Njegova izjemna potovanja in življenjski projekti redno pritegnejo pozornost medijev v tisku in na televiziji. S svojimi dejanji, motivacijskimi govori in zapisi na preizkušnjo vedno znova postavlja tradicionalne podobe uspeha.

Kdo si, ko te nihče ne gleda? Kdo, ko so vse oči uprte vate? Te to kaj spremeni?

Janis McDavid podaja osupljiv pogled na lasten jaz, za katerega se vedno sumi, da je narcističen. Lastna vrednost uživa dober sloves, tako imenovani ego nikakor. Redko je cenjen, v najboljšem primeru toleriran. Trajna samopodoba in empatija potrebujeta močan ego, ki lahko obstane sam. Kadarkoli.

McDavidove pripombe so tako provokativne, da ostanemo brez besed, neusmiljeno odprte in vznemirljivo samopomembne ... oprostite, samoiskrene.

S humorjem in »aha učinki« nam knjiga z osebno zgodbo avtorja, ki se je rodil brez rok in nog, pokaže, katere smeri in poti so ga pripeljale do zdrave in stabilne samozavesti.

Za vse, ki bi radi opustili običajne klišeje in paradigme ter namesto tega želeli raziskati osupljivo nove perspektive ...

salve SALEZIJANSKA
ZALOŽBA